DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 47. SZÁM. 1930 FEBRUÁR 26. SZERDA.

12 FILLÉR

Vidéki városok

Felfokozott figyelemmel és a legnagyobb rokonszenvvel kisértük a vidéki városok békéscsabai kongresszusának minden mozzanatát és örömmel állapitjuk meg, hogy ez a kongresszus ismét egy hatalmas lépést tett előre az élethalálharcát vivó magyarság értékes anyagi és szellemi tartalékerőinek decentralizációja ügyében.

A háboru utáni forradalmak keserves tapasztalatai, a konszolidáció idejében szinte önként felvetették az eszmét, függetleniteni a vidéket a főváros sokszor igen káros hatásától és megteremteni itt a maguk önálló életüket élő gócpontokat, amelyekben hamisitatlan, idegen hatásoktól mentes kulturális törekvések a szinmagyarság jegyében és annak vértezetében álljon a nemzeti ideálok szolgálatába.

A jó vidék — maga ez az elnevezés is milyen bántóan dédelgető és vállveregető — mindezideig ugy táncolt, ahogy a főváros fütyült. A vidéki városok mindegyikét ha valami nimbusz vette körül, azt legfeljebb a szalonna. a barack szállitotta, meg azután duhajos csatáknak a szinhelye: A Bika, a Beretvás, a Kass. Nincs tovább. És ebben — valljuk be nyiltan és őszintén — a kormánypolitikán kivül maga a jó vidék is hibás volt a multban. Nem kivánt a nemzet kulturális életében nagyobb szerepet a maga számára. Örült, ha békében hagyták odafönnt, ha azt a csöndes, zavartalan életet végigélhették benne az emberek, amelyet apáik és őseik. éltek. A jó vidék nem nagyon törte magát, hogy tényezője legyen a nemzet kulturális nagyságának.

Pedig az igazi nagy nemzeteknél a fővároson kivül egész serege sorakozik a városoknak, amelyek a maguk egyéni életükkel és ennek kifejlesztésével némely vonatkozásban még a fővárost is tulszárnyalják. Hogy csak a legnevezetesebbeket emlitsük, a Német birodalomban ott van München, Stuttgart, Leipzig, Hamburg, Dresden, Frankfurt, Franciaországban Marseille, Bordeux, Lyon, Toulon. Lille, Olaszországban Milánó, Nápoly, Turin, Velence és igy tovább. Ki merte ezeket a városokat vidéki városoknak nevezni?

Az érem másik oldala: Belgrádon, Bukaresten, Szófián, Konstantinápolyon, Szentpétervároon, — az egy Moszkván kivül — nem volt semmi.

A tétel egészen világos. Minél nagyobb volt a kultura egy nemzetben, ennek tartalékerőiből bőven jutott az ország minden területére és minél kevesebb volt a kulturális tőke, éppen csak arra volt elegendő, hogy a fővárost tegye annyira, amennyire naggyá.

A magyarság kulturális erőtartaléka szinte kimeritheteten. Sajnos, a magunk nemtörődömsége — ez a bizonyos atavisztikus keleti örökség — és egy elhibázott kormányzati politika a multban. ezt az erőt vagy felszállitotta a fővárosba és ezzel ott improduktiv tul termelést teremtett, vagy elsorvasztotta idelenn.

Megnyugvással látjuk, hogy a magyar kulturmunka élén álló Klebelsberg meleg szeretettel karolja fel és támogatja a Debrecenből kiindult s a nemzeti gondolat erőteljes ápolására törekvő célkitüzését a magyar városoknak.

Igenis, annak az őserőnek, amely sokszor észrevétlenül sorvad el a közömbösségben, teret kell nyitni, a forrást fel kell tárni. Meg kell teremteni a magyar Münchent, a magyar Milánót, a magyar Lyont.

Igy lesz naggyá a kultura nagyszerü közösségében a sorvadásra itélt magyar nemzet és igy tudnak csak kibontakozni azok az emberi és kulturális értékek, amelyeknél többet aránylag a világnak egyetlen nemzete sem produkál.

Debrecené a dicsőség, hogy ezt a hatalmas nemzetépitő munkát meginditotta.

Megbukott az uj francia kormány

Megalakulása után pár nap mulva, tegnap, már leszavazták a kamarában. — 282 szavazattal 271 ellenében történt a leszavazás. — A kormány benyujtotta lemondását. — A jobboldali pártok buktatták meg a radikális Chautemps kormányt.

Páris, febr. 25. Zsufolt padsorok és karzatok előtt nyitotta meg Bousson elnök a képviselőház ülését, mely dönt az uj kormány sorsáról.

A diplomaták személyére fentartott páholyban Bethlen István gróf miniszterelnök is helyet foglalt.

Kevéssel az ülés megnyitása előtt vonult be az uj kormány, a melyet a baloldalról élénk taps üdvözölt. **Nemsokára elfoglalta helyét Tardieu, aki a középen és a baloldalon melegen ünnepeltek.** — A kormány és az ellenzék ma egyformán bizik sikerében.

A jobboldali pártok — melyek Tardieu kormánya megett tömörültek, kimondották, hogy **semmiképpen sem támogatnak olyan kormányt, mely a szocialistákra támaszkodik.**

Ezek a csoportok pártfegyelem kérdésévé tették a szavazásban való részvételt. A kormány hivei az egyéni rábeszélés és igérgetés minden eszközét megmozgatták, hogy a középpártok tagjainak jóindulatu semlegességét és a szavazástól való távolmaradást biztositsák. — Az elnöki megnyitó után Chautemps felolvasta a kormány nyilatkozatát, melynek egyes részeit a baloldal élénk helyesléssel fogadott s a végén hosszabb tapssal üdvözölte az uj minisztereket. A Ház ezután rátért a kormány általános politikájáról, illetve az uj kormány összetételéről szóló beterjesztett interpellációk meghallgatására.

Páris, febr. 25. A kamara ülésén **Chautemps** miniszterelnök az interpellációkra válaszolva védelmébe vette a kormány programját. Reméli, hogy a kormány pénzügyi politikájának kezdetén már eleget tehet az adófizető polgárok óhajtásának, illetve azok egy részének. Errevonatkozólag a kormány még a hét folyamán ujabb javaslattal járul a Ház elé. — A külpolitikára vonatkozólag megjegyezte, hogy bár Tardieu jól képviselte Londonban Franciaország érdekeit és hogy a kormány külpolitikájában nem történt változás az eddig követett külpolitikával szemben, garancia arra hogy továbbra is Briand vezeti a külügyi tárcát.

Azzal a kifogással szemben — hogy

ez a kormány nem egyébb a baloldali kartell feleleveneDésénél,

rámutat arra, hogy nem tárgyalt a szociáldemokratákkal, nem igért nekik semmit és ők sem kértek tőle semmit.

Ezután rámutatott arra, hogy a kamara ma esti szavazása nagy jelentőségü. Leon Blum megokolta, hogy a szocialisták miért adják szavazatukat a kormányra.

A Ház ezután nagy izgalom közben rátért a napirend megállapitására. A kormány az Anterion-féle napirendi javaslatot tette magáévá, mellyel a kormánynak bizalmat szavaz. — Az ülést háromnegyed 8 órakor felfüggesztették és 8 óra előtt ismét megnyitották.

Páris, febr. 25. — **A Chautemps kormányt a kamarában 282 szavazattal 271 ellenében leszavazták. A kormány még ma benyujtja lemondását.**

Páris, febr. 25. A kamara szavazási eredménye az első összeszámlálásnál az volt, hogy **a kormány mellett ugyanannyian szavaztak, mint ellene, röviddel utóbb az ujbóli összeszámlálás során az arány a következőképen alakult: 282 szavazat a kormány ellen és 271 szavazat a kormány mellett.** — Később ujból összeszámlálták a szavazatokat és a végleges összeszámolás eredménye az, hogy

a kamara 292 szavazattal 277 ellenében elvetette a bizalmi javaslatot.

Az eredmény felolvasása után a **jobboldalon és a középen viharos lelkesedés tört ki.** A kormány tagjai elhagyták a termet. — A baloldal viharos éljenzésben részesitette a kormány tagjait.

A kamara két szembenálló oldala percekig tapsolt ellentétes értelemben. — Tardieu barátainak lelkes ovációja közben hagyta el a termet.

Az ülést este 9 órakor felfüggesztették.

Páris, febr. 25. Chautemps miniszter, valamint a kormány tagjai este fél 10 órakor összeültek és **megszövegezték a lemondó levelet.**

Ezután az Elysée palotába mentek, ahol átadták a lemondó levelet a köztársaság elnökének.

Az elnök köszönetet mondott a kormánynak s felkérte a kormány tagjait, hogy a folyó ügyeket tovább is vezessék.

A képviselőház előtt nagy tömeg tüntetett Tardieut éltetve.

A köztársaság elnöke holnap délelőtt fogja megkezdeni kihallgatásait.

Bethlen miniszterelnök félórás kihallgatáson volt a francia köztársaság elnökénél

A miniszterelnök pénteken visszaérkezik Budapestre. — Elhuzódnak a párisi tárgyalások.

Páris, február 25. Bethlen István gróf, miniszterelnök mult évi párisi időzése során szükségesnek erezte, hogy tisztelgő látogatást tegyen Doumergue köztársasági elnöknél Ez a látogatás junius 13-án meg is történt. Mostani párisi tartózkodása idején sem akarta a miniszterelnök elmulasztani az alkalmat, hogy a francia államfőnél megjelenjen és ezért tegnap délután félötkor megjelent **az Elysée-palotában, ahol mintegy félóráig időzött, a francia köztársaság elnökénél.**

A párisi tárgyalások a francia kormányváltozás miatt. amint arról már ismételten beszámoltunk, csak vontatottan haladnak, mert Loucheur, aki a tárgyalásokat vezette s egész anyagukat jól ismeri, kénytelen volt magát hosszabb ideig távol tartani a konferencia munkálataitól. A helyzet tehát ugy alakult, hogy a tárgyalások valószinüleg

március első napjaiig elhuzódnak.

Bethlen István gróf miniszterelnök — a kormányzó jubileumára való tekintettel — pénteken visszaérkezik Budapestre és a párisi tárgyalások további menetétől függ, hogy visszautazik-e ismét a francia fővárosba?

A miniszterelnök budapesti tartózkodása idejére Walkó Lajos külügyminiszter utazik ki Párisba, hogy résztvegyen a kormány képviseletében a tárgyalásokon.

Hajduvármegye sehová sem tudja beutalni a tüdőbetegeket és igy szinte segitség nélkül pusztul a megyei nép

Egyes községekben cukorrépán élnek az emberek. — Nincs a meg yében sehol tüdőgondozó. — Nyilatkozik dr Görgey Márton tisztifőorvos.

Nehány nappal ezelőtt megirta a „Debreczen", hogy az Auguszta-szanatóriumban közel száz ágy áll üresen, ami azonban nem annak a jele, hogy ezekre az ágyakra nem volna reflektáns beteg, hanem amint azt dr *Geszti* József, a szanatórium kitünő igazgató főorvosa mondotta, a pénztárak és az alapok takarékoskodnak a beutalással. Igy azután üresen áll az Auguszta-szanatóriumban a sok ágy, ahelyett, hogy a hivatását teljesitené.

Érdekelt bennünket, vajjon hogy áll a helyzet Hajduvármegyében, amely egyike a tüdőgümőkórtól legerősebben fertőzött vármegyéknek, mit tehet a vármegye, tud-e beutalni beteget, lehet-e kinyujtani a segitőkezet a vármegye szenvedő népe felé. Felkerestük dr *Görgey* Mártont, a vármegye kiváló tisztifőorvosát, aki fáradtságot nem kimélve, esőben-hóban, viharban, kánikulai napsütésben járja a vármegye községeit és igyekszik segiteni, ahol lehet, ahol a rendelkezésre álló szerény eszközök megengedik. Dr *Görgey* Márton beszélni kezd és beszéde nyomán szörnyü kép tárul elém arról, hogyan dühöng Hajduvármegyében a tuberkulózis.

— *A háboru után rendkivül megszaporodott a vármegyében a gümőkóros betegek száma*, amit a lakások tulzsufoltságának [illegible] tett részben tulajdonitani. *Volt eset, hogy egy-egy szobában három-négy család helyezkedett el. Például Balmazujvároson otthon volt az öreg házaspár, nehány háboruból hazakerült fiu, természetesen mindegyik a családjával együtt, mig a földbirtokrendezés során a házhelyeket ki nem osztották és ott a házhelyhez juttatottak fel nem épitették a maguk kis vityilóját. Azt lehet mondani, hogy most már egy szobában egy család lakik.*

A lakások tulzsufoltságához és igy a fertőzés könnyü tovaterjedéséhez hozzájárult a nagy gazdasági összeomlás is, mert ennek következtében a táplálkozás nem volt kielégitő. A Hegedüs éra alatt

a gazdasági összeomlás következtében nagyon sok ember el szegényedett és ennek következtében a köztáplálkozás minősége is lényegesen leromlott. Ez a két tényező együtt azt eredményezte, hogy Hajduvármegyében a tüdőgümőkórosok száma megháromszorozódott.

Ez látszólag ellentmond annak a megfigyelésnek, hogy a napfényen, szabadlevegőn dolgozó emberek között a gümőkór ilyen nagy számban van elterjedve, mert megszoktuk azt, hogy a gümőkór elsősorban a városi és ipari foglalkozásu néposztálynak a betegsége és a földmüvelésrel foglalkozó lakosság ninesen annyira kitéve a gümőkórnak.

A gümőkórosok számának ez a nagy megnövekedése tartott egészen az 1927. év végéig, mikor is a vármegye lakosságának minden ezrére 3.2 gümőkóros haláleset esett, noha az országban ezidőszerint körülbelül 2.4 gümőkóros haláleset esett minden ezer lélekre. Ebben az esztendőben minden száz halott közül 14 gümőkórban halt el és körülbelül minden hetedik haláleset gümőkóros halál volt. *Sajátságos eset, hogy a vármegyében a lakosság lélekszámához arányitva a százalék legnagyobb Hajdudorogon, ahol 1000 lélekre 4—5 gümőkóros halál esik és a legkisebb Püspökladányban, ahol 1.3 a gümőkóros halál indexszáma.*

A gümőkóros megbetegedések száma 1928-tól kezdve örvendetesen csökken, talán azért, mert a meglevő egyének már nagyobb ellenálló képességgel birnak. A gümőkóros megbetegedések jelenlegi főokául a lakásviszonyokat kell tekinteni. Van ugyan a vármegyének épitési szabályrendelete, de azt a mai viszonyok között anyagiak hiányában lehetetlen keresztülvinni. A lakáskérdés után közvetlenül, talán vele egyenlő nivón a hiányos táplálkozást lehet emliteni. Orvosi gyakorlatomból tudom már, hogy melyek azok a házak, amelyekből szinte halálos bizonyossággal bizonyosra lehet venni, hogy a benne lakók bizonyos időn belül ki fognak pusztulni. *Voltam szemlélője annak, hogy fiatal, egészséges, életerős gyermekekkel biró család költözött be ilyen gümőkórral fertőzött házba és alig mult el esztendő, az oda költözködött család egy-két tagja kihalt. Ezek a házak kivétel nélkül földes padlózatuak*, rajtuk piciny, alig tenyérnyi ablak, a lakások köbtartalma oly kicsiny, hogy igy meg van a lehetőség arra, hogy a már előzőleg fertőzött és kellőleg nem fertőtleníthető lakás a benne lakókat halálos betegséggel megfertőzze. Ha már most a lakást kellőleg fertőtleniteni lehetne, a megbetegedések lehetősége csökkenne, de mert ez ez keresztül nem vihető, a családok fertőzése és kipusztulása csak idő kérdése.

A gümőkór pusztitásához hozzájárulnak a nehéz gazdasági viszonyok is, mert a szegény emberek táplálkozása kritikán aluli.

Vannak családok, ahol cukorrépán telelnek, igy például Balmazujvároson és Hajdubösörményben a rokkant-telepen. Ezek a szegény emberek megsütik a cukorrépát és ugy eszik. Sokszor hallom iskolavizsgálataim alkalmával a gyerekek szájából, hogy egyáltalában nem reggeliztek és ebédre csak egy darab kenyeret kaptak. Ha pedig ettek is ezek a gyerekek valami más ételt, a legtöbbször szerepelt az ételek között a cukorrépa, a sült krumpli és a kukoricamálé.

Szintén növeli a bajt az a körülmény, hogy a gümőkórban megbetegedetteket nem tudjuk elvonni a család köréből, hogy ezáltal a családtagokat a fertőzés lehetőségétől megóvjuk, sem pedig gyógyitani nem tudjuk a betegeket.

A vármegyének nincs beutalási joga sem a kórházakba, sem pedig tüdőbeteg gyógyintézetekbe. A vármegyében sehol sincs tüdőgondozó intézet, vagy más hasonló intézmény és igy a megyei szegény emberek hosszabb, rövidebb idő alatt kérlelhetetlenül és menthetetlenül elpusztulnak a gümőkórban.

Ezzel a betegséggel szemben ezidőszerint a vármegye tehetetlenül áll.

Keserüen nézzük, hogy a fertőzés tovaterjed, elviszi, elpusztitja a legjobbjainkat, elsodorja a csecsemőtől az anyát, elragadja a családfenntartót és iszonyatos rendet vág a soraink között itt az Alföldön, a földmüvelő munkával foglalkozók, a legtöbbnyire napfényben tartózkodó emberek közt. Ez a betegség véresebb harcot folytat és több áldozatot követel tőlünk, mint a legvéresebb háboru. Az ellene való védekezés pedig oly nagy anyagi áldozatot követel, amely a mai körülmények között ugy az állam, mint a társadalom teljesitőképességét felülmulja.

Eddig tart dr *Görgey* Márton tisztifőorvos nyilatkozata, amihez igazán nem kell kommentár.

DEBRECENBEN MÉG AZ ÁLLAMI KÖZKÓRHÁZ LÉTESITÉSE ELŐTT MEGNYILIK EGY PAVILLON A TÜDŐBETEGEK RÉSZÉRE

Munkatársunk felkereste dr *Láng* Sándor egészségügyi főtanácsost, Debrecen város tisztifőorvosát.

Dr *Láng* Sándor kijelentette munkatársunknak, hogy a berendezve álló közkórházi pavillont, ahol az ősszel a tifuszos betegeket ápoltak, kelő fertőtlenités után be rendezteti a tüdőbetegek részére. A megnyitandó kórházban 80 beteg részére lesz férőhely és külön 40 sebészeti gümőkóros beteg részére. A tisztifőorvosi hivatalt nagyon sokan keresik fel tüdőbetegek elhelyezés végett és a pavillon megnyitásával a közkórház megnyitásáig is meg volna oldva a helyzet.

Ami az Auguszta-szanatóriumban üresen álló férőhelyek ügyét illeti, — mondotta a tisztifőorvos — annak az okát abban látom, hogy az állam mindenütt megszoritotta a betegápolási költségeket és a szegény betegek gyógyszerellátását is a minimálisra csökkentette. Enek tehát az általános nehéz helyzet az oka.

HADHÁZY ZSIGMOND FŐISPÁN VIZSGÁLAT TÁRGYÁVÁ TESZI AZ ÜRES ÁGYAK ÜGYÉT

Dr *Hadházy* Zsigmond főispánt is felkereste munkatársunk aki a következő nyilatkozatot tette:

— Nagy megdöbbenéssel értesültem, hogy az Auguszta-szanatóriumban igy áll a helyzet, mert ugy voltam informálva, hogy a mult évben nagy hiány volt ágyakban és a betegeket nehéz volt elhelyezni.

Az a hir, hogy közel száz ágy áll üresen, nagy megdöbbenést váltott ki belőlem is. Igyekezni fogok megvizsgálni, hogy mi ennek a magyarázata, amennyiben arról győződnék meg, hogy ennek az volna az oka, hogy ettől az intézménytől a pénzügyi támogatás felsőbb helyen megvonatott, a magam részéről mindent el fogok követni, hogy ennek a szerintem is nagy jótéteményt teljesitő intézmény felvegye a betegeket a lehetőség határain belül.

Eddig tartanak a nyilatkozatok. Az illetékesebbekben tehát meg van a jószándék segiteni a bajon, hogy akkor, amidőn országszerte folyik a hangzatos jelszavakkal telitett küzdelem a tuberkulózis ellen, ne álljon üresen az Auguszta-Szanatóriumban száz üres ágy, amelyre pedig oly nagy hivatás vár.

R. R.

NAGY PANAMA A BELGRÁDI VASUTAKNÁL.

Belgrád, február 25. A belgrádi vasutaknál nagy visszaéléseket fedeztek fel. Lestyán vasutigazgatósági tisztviselő másik két tisztviselővel fiktiv talpfaeladásokkal egy év alatt egy millió dinárral kárositották meg a vasutat. A rendőrség mindhárom tisztviselőt letartóztatta. Egyikük a rendőrségi fogdában öngyilkosságot követett el, de meg akadályozták. *A nyomozás hírére Potocsnik dr, a karlováci vasutállomás tisztviselője főbelőtte magát.*

MÁRCIUS HETEDIKÉN LESZ AZ UJ BIHARI FŐISPÁN INSTALLÁCIÓJA.

Március hó hetedikén a hagyományosan ünnepélyes keretek között iktatják be hivatalába báró **Vay Lász'ót**, Biharvármegye új főispániát. Berettyóújfaluban, a vármegye székhelyén, délelőtt tiz órakor istentisztelet lesz. 12 órakor diszközgyülés, 2 órakor pedig bankett. Az installációra elmegy dr. **Hadházy Zsigmond** főispán is, titkárja, dr. **Dömsödy Imre** tb. tanácsnok kiséretében.

KOMMUNISTA TÜNTETÉS POZSONYBAN.

Prága, február 25. A pozsonyi kommunisták, a felvidéki lapok jelentése szerint, tegnap Steiner kommunista képviselő felhivására a városban tüntetést rendeztek, amelyhez a munkahivatalnál állást kereső munkanélküliek is csatlakoztak. Körülbelül 300—400 munkás lármázva vonult a város főterére, ahol a kommunista szónokok beszédet mondottak. — A rendőrség csak nehezen tudta szétoszlatni a tüntetőket.

KOVALD fest, tiszlit szépen, olcsón, pontosan
Simonffy ucca 7. szám

Füszer- és csemegekereskedők!
Az Országos Magyar Teiszövetkezeti Központ helyi lerakata Burgondia-utca 10 elsőrendü **pastörözött teavajat** és kiváló minőségü sajtjait nagybani áron szállitja.

Aláirták az olasz-magyar kereskedelmi szerződést

Róma, február 25. Mussolini miniszterelnök Olaszország nevében, Madgearu román pénzügyminiszter pedig Románia nevében ma délben aláirták az olasz-román kereskedelmi szerződést.

Róma, február 25. (Stefani.) A Giornale D' Italia többek között kiemeli, hogy a szerződés, melyet Romániával — melynek politikai és gazdasági fejlődését Olaszország figyelemmel és szivélyes rokonszenvvel kiséri — megkötöttek, hozzájárul a két ország közötti barátság megerősitéséhez és megszilárditásához.

Ugyanerről a témáról a Tribuna „Ujjáépitő világosság" cimmel vezércikkében azt irja, hogy a mai szerződés aláirása azt bizonyitja, hogy jó viszony fejlődik ki Olaszország és Románia között annál is inkább, mert termelő gazdaságuk kiegészíti egymást.

Sztranyavszky államtitkár a polgári társadalom öntudatáról

Budapest, febr. 25. A városi polgári párt ma este szokásos vacsorát tartott, melyet **Sztranyavszky** Sándor államtitkár „A polgári társadalom öntudata és egysége" cimen előadást tartott. A vacsorán a kör tagjai majdnem teljes számban vettek részt. Megjelent a képviselők nagyrésze, azonkivül a társadalmi élet számos kiváló egyénisége.

Sztranyavszky Sándor államtitkár előadásában kifejtette, hogy a polgári társadalom egységét elsősorban az segiti elő, ha a vezető férfiak a kötelességteljesitésnek példájával vonzó erőt gyakorolnak a polgárságra. Azok ássák alá a polgári egység gondolatát, akik ahelyett hogy önzetlenségükkel vonzó erőt gyakorolnának a maguk önzésével bontják meg a fegyelmet.

Ebben a nagy városban kell kiemelkedni annak a polgári erőnek, mely letudja magáról vetkezni önzésének gyarló vonását és magára tudja ölteni a közérdek önzetlen szolgálatának palástját. A polgári öntudaton épül az az egység, mely a polgári társadalom erejét jelenti. Akkor, amikor a polgári társadalom közös ellenséggel áll szemben, nem javasolja, hogy harcoljanak egymással és nem lehet, hogy a polgári pártok siker reményében feláldozzák a polgári gondolatot.

Egzistenciát akarnak biztositani Szabó Dezsőnek az erdélyi magyarok

Ha mégis románná vedlik, akkor egy ködös éjjel leszurom, — mondja az elkeseredett szinigazgató.

A Brassói Lapok legujabb számában Fekete Mihály szinigazgató igen érdekes cikket irt Szabó Dezső nemzetárulási ügyéről. Bevezetésként Fekete Mihály elmondja hogy Orsován értesült arról, hogy Szabó Dezső hazát akar cserélni. Éppen a Jupiter nevü expressz hajóra akart beszállni, mikor a lapokban olvasta a hirt. A hajón elelmélkedik a dologról és kialakul benne a meggyőződés, hogy Szabó Dezsőt meg kell menteni, meg kell óvni attól, hogy hazaárulást kövessen el.

Át kell hivni, ha már az anyaországban nem tud megélni, **Erdélybe, egzisztenciát kell neki teremteni.** — Fekete Mihály rapszodikus sorokban vázolja Szabó Dezső egyéniségét, majd a következőket irja:

„Szétszaggatom önmagam, gyomorom, küzdelmem, kinom, gondolva bajommal vállalom, hogy Szabó Dezső, ha átjön Kolozsvárra, Temesvárra, vállalom, hogy kicsi szinházam öt darab nyolcvan leies jegyének árát minden nap elteszem összegyüjtöm s elküldöm neki minden hónap utólsó előtti napján, hogy elsejére megkaphassa. Az öt darab nyolcvan leies jegyből kikerül egy hónap alatt, ha az adóját el is viszi a finánc: tizezer lei. Szegény, semmi tizezer lei, tőlem, magyar szinészek munkájának az árából. S ha elkopik a hangunk, némán is, süketen is kikaparjuk ezt a földből és kikerülne innen még néhány tizezer lei, csak ásni kell. Le kell ásni egy napilap rotációsa alá, két bank trezorja mellé és visszavásároljuk a kiskertet a Házsongárd dombjain, ahonnan elindult... S ha Szabó Dezső mégis... Én nem hiszem. Nem hiszem... De ha mégis... Akkor? Akkor egy őszi napon, amikor az uj koncért ugyis le kell mennem Bukarestbe, megvárom, amikor jön a szinházból... éjjel... vagy ködös hajnalon, amikor megy haza a Piccadellyből... utána surranok... és orozva... hátulról... ahogy illik... szemtől szembe nem... hátulról, orozva — leszurom."

Eddig szól Fekete Mihály erdélyi szinigazgató irása.

Hódmezővásárhelyen lesz az első országos iparos dalosverseny

A múlt évi hatalmas sikerü debreceni országos dalosverseny lezajlása után, — mint emlékezetes, — az országos Dalosszövetség elhatározta, — hogy **hasonló méretü országos dalosversenyt technikai akadályok miatt nem rendez többet,** mert még a legnagyobb vidéki városok sem birnák el, a több mint tizezer főnyi dalosnak az elhelyezését és ellátását. Azóta az a terv alakult ki, hogy a jövőben **kerületi dalosversenyeket rendeznek.**

Most azonban Hódmezővásárhelyen nagyszabású mozgalom indult meg azirányban, hogy **az ország összes iparos dalárdáit versenyre hivják össze.**

Az akciót a hódmezővásrhelyi iparosdalkör indította meg s az előkészületek már annyira előrehaladtak hogy a rendezőség szét is küldte az ország összes iparos dalárdáihoz az országos versenyre szóló meghivókat. Az eddigi tervek szerint **ez év aug. hó elején és másodikán tartják meg a dalosversenyt.**

Többezer dalos iparos részvételére számitanak. A hódmezővásárhelyi dalosverseny lesz az első országos **iparos dalosverseny.**

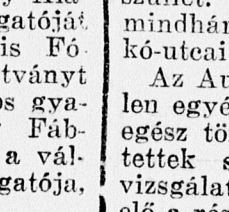
Benyáts Emil cipőosztálya

Debrecen.

Nagy választék mindenfajta cipőben és árban.

Egyedül az árak hirdetése semmit sem jelent, miért is azt ez esetben elhagytam.

o

Onnek meg kell győződnie jó minőségeimről, hogy felismerje jutányos áraimat.

Fónagy Aladárt letartóztatták

Az izgalmak következtében Fónagy rosszul lett, ugy hogy orvost kellett hozzá hivni.

Budapestről jelentik: Az Autóbehozatali Rt. ügyében már napok óta érdekes fordulatot várnak a beavatottak. Ma délelőtt a vizsgálóbirói szobák előtt kisebb csoportok képződtek s mindenki az ismeretes ügyről érdeklődött. Az ügyészség egyébként, mint megirtuk, legutóbb vizsgálat elrendelését inditványozta az előzetes letartóztatásban lévő Fóti László és Fábri Oszkár igazgató ellen.

A két igazgatót a vizsgálóbiró már többizben kihallgatta, az utóbbi napokban azonban a késő esti órákban kihallgatta Fónagy Aladárt, a Garancia bank igazgatóját is. — Az ügyészség ugyanis Fónagy ellen is vizsgálati inditványt terjesztett elő, mert alapos gyanuokokat látott arra, hogy Fábriék váltómanipulációiban a váltókat leszámitoló bank igazgatója, Fónagy Aladár is részes.

A késő déli órákban a vizsgálóbiró felhozatta a Markó-utcai fogházból Fábryt és Fótit és kihirdette előttük végzését, mely szerint mindkettőjük ellen elrendeli a vizsgálati fogságot. — A vizsgálóbiró ezután Fónagy Aladárt szólitotta maga elé és kihirdette előtte, hogy vele szemben is elrendeli a vizsgálatot és bár az ügyészség ezt nem inditványozta, őt is vizsgálati fogságba helyezik.

Fónagyon annyira erőt vett az izgalom, hogy rosszul lett. — Ötvös József dr fogházorvos megállapitotta, hogy csupán muló rosszullét. A fogházőrök zaután mindhármukat lekisérték a Markó-utcai fogházba.

Az Automobil Behozatali Rt. ellen egyébként, mint ismeretes, — egész tömeg bünvádi feljelentést tettek s a királyi ügyészség már vizsgálati inditványt is terjesztett elő a részvénytársaság két igazgatójával szemben.

A belügyminiszter a Beszkárnál levő mammuth fizetések ellen

A képviselőház ülése.

Budapest, február 25. A képviselőház folytatta a fővárosi törvényjavaslat vitáját. A vita során **Scitovszky** Béla belügyminiszter nyilatkozott a BESZKÁR-nál levő, horribilis fizetésekről.

— Hegymegi Kiss Pál — mondotta — a legutóbbi ülésen történt felszólalásában azt mondotta, hogy a BESZKÁR igazgatója fizetését előzetesen három miniszternek is bemutatták és erre ő közbeszólt. — hogy ez nem igaz. Mielőtt a mostani szakasz vitájában elhangzott felszólalásokra válaszolna, — részletesen akar kitérni erre a kérdésre.

— A BESZKÁR 1928 május 1-én kötötte meg ezt a szerződést. Jóváhagyás végett a belügyminiszterium illetékes ügyosztályának előzetesen bemutatva nem lett. A polgármester a székesfőváros nagyobb üzemeinek vezetőiről és azok összjövedelméről később jelentést terjesztett be hozzá. Ezt a jelentést áttette a pénzügyminiszterhez, véleményezés végett.

A pénzügyminiszter átiratban kifogásolta ezeket a nagy személyi járandóságokat

és hangsulyozta, hogy helyesnek tartaná, ha az összes magas állásu tisztviselőkre vonatkozóan összeállitást készitenének. A vélemény ekkor az volt, hogy limitálni kell a fizetéseket. Nagy üzemeknél nem haladhatja meg a fizetés a polgármesterét, a középüzemeknél az alpolgármesterét és kisebb üzemeknél a tanácsnokokét.

— 1928 julius 4-én rendeletileg értesitettem is ezekről a fővárost...

Fábián Béla: Kinek küldte ezt a rendeletet a miniszter ur?

Scitovszky Béla belügyminiszter: A polgármesternek.

Zaj a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: **Tehát ő a felelős akkor!**

Scitovszky Béla belügyminiszter: ... egyuttal felszólitotta a polgármestert, hogy az üzemek vezetőinek fizetéséről szóló kimutatást terjessze fel. Ez meg is történt még 1928-ban és a felterjesztett iratok között volt Folkusházy Lajos volt alpolgármester szerződése is és a miniszterium csak ekkor vett tudomást az ő fizetéséről. 1929 julius 19-én átküldötte ezeket az iratokat a pénzügyminiszternek, véleményezés végett és ezek még ma is ott vannak a pénzügyminiszteriumban.

Scitovszky Béla belügyminiszter: A felhivásnak a főváros nem tett eleget és erre rendeletének végrehajtását megsürgette, 1930 januárjában, amikor a költségvetést jóváhagyta, rendeletében ujból felhivta a fővárost, hogy legkésőbb hatvan nap alatt hozzon határozatot ezekben az ügyekben és azokat terjessze fel hozzá jóváhagyás végett.

— Felügyeleti hatáskörömben tehát minden intézkedést megtettem.

A belügyminiszter felszólalása után folytatták a javaslat egyes pontjainak tárgyalását.

x Irógép leirásokat, sokszorositásokat, gyorsan, tisztán s igen olcsón vállalok, **Király ucca 5. szám. Irógép-üzlet. Telefon 51. szám.**

Dr Jánossy Gyula egyetemi tanársegéd előadása a Vöröskereszt Egylet közgyülésén

A debreceni közönségből hiányzik a szociális érzék. — Ha a társadalom egyik rétege beteg, vesz élyt hozhat az egész társadalomra.

Az Országos Magyar Vöröskereszt Egylet Debrecen városi választmánya tegnap este hat órakor a városháza tanácstermében dr *Vargha* Elemér h. polgármester elnöklésével évi rendes közgyülést tartott.

Vargha Elemér elparentálta az elhunyt Szontágh Félix egyetemi tanár választmányi tagot. Emlékét jegyzőkönyvileg örökitik meg.

A FŐTITKÁR JELENTÉSE

Jánossy Gyula dr egyetemi tanársegéd, az egyesület főtitkára tartotta meg ezután előadás keretében rendkivül értékes főtitkári jelentését.

Amikor a mult évben vállalta ezt a tisztséget, azt remélte, hogy sokkal több munkáról számolhat be.

Örvendetes tény, hogy sikerült megalakitani Debrecenben a szociális osztályt, mely szép munkát fejtett ki.

A nyáron tejakciót bonyolitott le. Két és fél hónapon át 22 gyermeknek ingyentejet osztottak ki. Gyüjtésekkel próbálkoztak, halottak napján a temetőben gyüjtöttek és virágakciót szerveztek. Karácsonykor ugyancsak a szociális osztály a gyermekklinikán és az elhagyott gyermekeknek karácsonyfa-ünnepélyt rendezett s ajándékokat gyüjtött és osztott ki.

Jánossy Gyula dr ezután beszámolt genfi utjáról, melyet feleségével együtt tett és sok tapasztalatokat szereztek. Meglátogatták a genfi Vörös Kereszt központot. Próbáltak innen pénzt szerezni de nem sikerült, mert mint ott mondták, minden pénzre szükség van a Szibériában sinylődő hadifoglyok számára.

Elmondta Jánossy, hogy felesége a német Vöröskereszt meghivására kint járt tanulmányuton Németországban.

Az volt a terve, hogy a mult évben előadássorozatot rendezzenek. Lukács Sarolta ezt meg is kezdte, de pénz hiányában nem folytathatták. Reméli, hogy a jövőben ez is sikerül majd.

— Akik dolgoztak — mondta Jánossy, — azok kiállták a próbát. Azonban sok panaszt hall mindenfelé Debrecen közönségére, melyről nem lehet elmondani, hogy kiállotta a próbát.

A debreceni közönség azért fásult és azért nem lehet itt szocális munkát folytatni, mert a közönségből még mindig hiányzik a szocális érzék.

Vannak lelkes emberek, akik dolgoznak, de a tulnyomó többség meg sem mozdul. Ezeket a kevés számu dolgozókat azonban mindig ugyanazokban a személyekben látjuk ismétlődni az összes jótékonysági akciókban.

Debrecen közönsége csak magának, saját családjának él, mást nem ismer. Az ana mindent megtesz fiáért, ha például beteg, érte mindenre képes, de azzal már nem törődik, ha a szomszéd fia beteg vagy akár el is pusztul. A közért tehát nem tesznek semmit.

A TÁRSADALMI ÉLET OLYAN, MINT AZ EMBERI SZERVEZET

A modern szociológia a társadalmi életet az emberi szervezethez hasonlitja. Ha a test egyik része beteg, a többi rész összefog és igyekszik a beteg részt megerősiteni, glédába áll, hogy a hiányt pótolja.

Ha a társadalom egy része beteg, azon csak ugy lehet segiteni, hogy az egészséges részek összefognak és mindent megtesznek, hogy a beteg réteg ismét megerősödjék és egészségessé legyen. Mert ha ez a rész még betegebbé válik, akkor az egész társadalom elpusztulhat.

Élénk figyelemmel kell kisérni nemcsak a saját bajainkat és saját jólétünket, hanem mások bajait is.

Fontos, hogy állandó figyelemmel kisérjük a szegényebb osztály sorsát.

Ezt a célt tüzte maga elé a Vörös Kereszt és ezért a célért küzd.

119 000 EMBERBÖL CSAK 1000 DOLGOZIK

Nagy baj, hogy alig van Debrecenben 1000 ember, aki szociális téren dolgozik, a másik 119.000 nem törődik embertársaival.

Erre csak azt a magyarázatot lehet találni, hogy az embereket sok mindenféle nem produktiv gyüjtésre kihasználják és amikor komoly és érdemes célra kellene áldozni, akkor már nincs pénz.

Hibás az egyesületi élet is, mert nem foglalkoznak az egyesületekben a eléggé a szociális kérésekkel, főként a szociális érzék fejlesztésével.

Nagy baj, hogy kevés a hivatásos vezető. Külföldön ezek a szociális egyesületek dijazott vezető titkárt alkalmaznak, aki aztán egész életét annak a célnak áldozhatja.

Jánossy ezután megjelölte azt az utat, melyet a jövőben a Vörös Kereszt Egyletnek követnie kell.

Tagok toborozására van szükség. Az embereket fel kell világositani, hogy ez a munka milyen nagyon szükséges és fontos. Rábeszélés és propaganda kell. A Vöröskeresztnek kell a társadalmat nevelni. Fejleszteni kell az egyesületi életet. Nyáron összejöveteleket kell tartani kint a szabadban és ehhez szükséges előfeltételeket (pihenőhelyek, tejivók stb.) meg kell teremteni, ugy, mint külföldön is van. Nagyon értékes volna Debrecenben a „vikend" akciók megszervezése. A külföldön, különösen Németországban szombaton délután mindenki kimegy a szabadba és onnan csak hétfőn hajnalban tér vissza. Magyarországon ennek óriási jelentősége volna.

Szociális tárgyu előadásokat kell tartani. Erre valósággal éhes a debreceni közönség. Szisztémás tanfolyamokat kell rendezni, mert a szociális munka végzéséhez tudás is kell!

A Vörös Kereszt Egylet kapcsolatot akar létesiteni minden egyesülettel, melyek müködését jó szemmel nézi, tehát nem tekinti őket konkurrenseinek. Ezt ugy érnék el, hogy az egyesületek vezetői a Vörös Keresztben találkoznának és a helyzetet megvitatnák.

Nagyon fontos, hogy a Vörös Kereszt foglaljon állást a város minden szociális kérdésében, ha kell segitsen is a hivatalos város szerveinek.

A meleg érdeklődéssel és nagy tetszéssel fogadott előadást, illetve főtitkári beszámoló után Kardoss László pénztáros terjesztette elő a számvizsgálói jelentést az 1929. évről ,melyet elfogadtak és a felmentés megadását, valamint az 1930. évi költségelőirányzatot.

A költségvetéssel kapcsolatban *Székely* Andor azt javasolta, hogy a tagdijbevételek után a budapesti központnak 1930. évre járó 272 pengőt ne küldjék fel, hanem forditsák ezt az összeget hivatali helyiség bérelésére és kérjék a központot, hogy ezt az összeget engedje át Debrecennek.

Dr *Tatay* Zoltán ügyvezető elnök válaszolt a felszólalásra és megjegyezte, hogy ezzel az inditvánnyal a választmány is előállott volna. Kéri, ne jelöljék meg a célt, hanem csak általánosságban kérjék, hogy a központ mondjon le a tagdij járulékról.

A közgyülés az inditványt ezzel a módositással fogadta el.

Ezután dr *Tatay* ügyvezető elnök javasolta, hogy a tisztéről lemondott Szontágh Félixné helyett válasszák meg Szent Királyi Tivadarnét női társelnöknek és a közgyülés érdemes munkásságáért fejezze ki elismerését és köszönetét Szontághnénak.

A javaslatot egyhangulag elfogták.

A közgyülés ujra megválasztotta 3 évre a választmányt.

Az elhunyt Szontagh Félix helyett egyhangulag dr *Forneth* Béla egyetemi tanárt választották meg.

Elhatározták, hogy aziránt is megkeresik a budapesti Vörös Kereszt központot, hogy a város által megszavazott évi 500 pengő segélyről a debreceni Vörös Kereszt javára mondjon le.

Mivel több inditvány nem volt, dr Vargha Elemér elnök a közülést berekesztette.

A kormányzó jubileuma

Baltazár püspök körlevele a kormányzó jubileuma alkalmából.

Dr **Baltazár** püspök még külföldi utja előtt a következő körlevelet adta ki:

KÖRLEVÉL
az összes kebelbeli egyházi és iskolai hatósághoz.

Magyarország kormányzója — nagybányai vitéz Horthy Miklós őfőméltósága folyó évi március hó 1-én jut el országlásának tizesztendős fordulójához.

E decennium alatt romokból épitette ujjá országunkat az ő férfiui törhetetlen akarata s jövönkbe vetett hite visszaadta az elernyedt nemzetnek élniakarását.

A nemzettel együtt érez és együtt ünnepel egyházunk is.

A jubileumnak egyöntetü megünneplése érdekéből az Egyetemes Konvent elnöki tanácsától vett utasitás alapján a következőket rendelem el:

1. 1930 március 1-én szombaton (kisebb gyülekezetekben esetleg 1930 március 2-án vasárnap) minden gyülekezetünkben hálaadó is tisztelet tartassék; az esetben is, ha az istentisztelet vasárnap tartatnék, a harangok március 1-én délelőtt 10 órakor megszólaljanak. Az egyházi és iskolai épületekre a nemzeti lobogó kitüzessék.

2. 1930 március 1-én valamennyi iskolában szünnapot rendelek s felhivom a tantestületet, hogy az ifjuság előtt az évforduló fontosságához méltó ünnepség keretében méltassa a nap jelentőségét.

Atyafiságos szeretettel

Dr Baltazár Dezső,
püspök.

Debrecen város ünnepi közgyülése.

Hadházy Zsigmond főispán az alábbi meghivást bocsájtotta ki:

Meghivás

vitéz nagybányai Horthy Miklós őfőméltósága, Magyarország kormányzójának kormányzóvá választása 10-ik évfordulója alkalmából Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának az 1930 évi március hó 1-ső napján délelőtt fél 12 órakor a Városháza közgyülési termében tartandó — rendkivüli ünnepi közgyülésére.

Tárgy: A város közönségének hódolatnyilvánitása vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó ur őfőméltóságának kormányzóvá választása 10-ik évfordulója alkalmából.

Debrecen, 1930 február 22-én.

Dr Hadházy Zsigmond,
főispán.

Megjelenés lehetőleg diszmagyarban vagy fekete ruhában.

A meghivó nemzetiszin keretü papiron jelent meg, Debrecen város cimerével.

A Kereskedelmi és Iparkamara rendkivüli diszközgyülése.

A kerületi Kereskedelmi és Iparkamara a következő meghivást bocsájtotta ki:

Meghivás

a Debreceni Kerületi Kereskedelmi és Iparkamarának 1930 évi február hó 28-án pénteken délelőtt 11 órakor a kamara székházának — Deák Ferenc-u. és Werbőczy-u. sarkán — nagytermében tartandó rendkivüli diszközgyülésére.

Debrecen, 1930 évi február 22.

nagybákai Sesztina Jenő
elnök.

Napirend:

1. Nemzeti Hiszekegy. Előadja a Kereskedő Ifjak Dalköre.
2. Kormányzó ur őfőméltósága kormányzóságának tiz éves évfordulója alkalmából hódolatteljes üdvözlése.
3. Az emlékezetes évforduló intézményes megörökitése.
4. Himnusz. Előadja a debreceni Iparos Dalárda.

Mindenféle bel- és külföldi
szén, koksz, tojásbrikett, tüzifa és Berentei szén.
Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban, házhoz szállitva is.
Gabányi Sándor utóda
Láng Miklós
Debrecen legrégibb cégénél a legolcsóbb napiáron beszerezhető.
Csapó-utca 28. Telefon 4-49.

Sodrony ágybetétek
legjobb minőségben készit
Neumann Pál Hatvani-utca 17

KÉPEK A VÁROSOK KONGRESSZUSÁRÓL

Békéscsabai széljegyzetek

A békéscsabai városkongresszuson sok kedves jelenet játszódott le. — Évtizedek óta nem volt ra eset, hogy annyi vidéki polgármester lett volna együtt.

A nagy városok polgármesterei : Somogyi Szilveszter, Vásáry István közfigyelem tárgya voltak.

Megszólal a polgármester lakásán a telefon szombat délben:

Vásáry polgármester urral akarok beszélni; itt X. polgármester.

Hallom, feleli a debreceni polgármester.

„Kedves bátyám, szólal meg az ismeretlen, annyi szépet hallottam Méltóságodról, hogy szeretném közelebbről is megismerni becses személyét s ha megengedné, ebéd előtt tiszteletem tenném.

A polgármester már indulóban volt s igy az ebédnél adott találkozót dunántuli kisvárosi kollégájának,

Képzelhető mindkettő meglepetése, mikor az ebédnél Vásáry elébe áll egy szakállas, csaknem ősz uriember és nagy zavarban bemutatkozik, hogy ő X. város polgármestere.

Nem lehetett mit tenni, mindketten elnevették magukat.

Kiderült, hogy a vidéki polgármester ugy képzelte el Debrecen polgármesterét, mint egy idős, sőt öreg urat.

—Bocsáss meg, hogy igy szólitottalak, — mentegetőzött, — de vagy 15—20 éve hallom a nevedet, jó hiredet, nem is gondolhattam, hogy ilyen fiatal légy.

A gazdasági vasut kigyósi megállójánál a miniszter egy fogyasztási szövetkezetet tekint meg.

A felvételek egyrészét vasárnapi mellékletünkön közöljük.

Vásáry István beszédei.

Kevesen tudják, hogy Vásáry István az ország egyik legfiatalabb polgármestere s ha a városok parlamentje összegyülne, egyik korjegyző valószinüleg ő lenne. Energikus arcéle akkor is figyelmet keltene, ha nem tudták volna, kicsoda.

A banketten szembenült a miniszterrel, akinek két szép asszony volt jobb és baloldali szomszédja: egy főispánné és egy polgármesterné. Az ünneni szónok a debreceni polgármester volt a banketten. Belekezd a beszédébe; a tüzes beszédre felfigyelnek, egy-egy szép mondatra kitör a taps. A voltaképpeni köszöntő előtt egy mondat annyira felvillanyozta a társaságot, hogy viharos tapsban törtek ki. A taps olyan sokáig tartott, hogy a künn várakozó pincérek azt hitték: ez a beszéd vége. Kinyiltak a nagy ajtók és bevonult a felszolgálók serege. Szerencsére Vásáry István a francia szónokokhoz hasonlit, akik eleven kontaktusban maradnak a hallgatósággal: fel és alájárnak a dobogón, minden irányba szólnak. Vásáry István sem szemben állt a miniszterrel, amikor beszélt, hanem a hallgatóság felé fordulva mondta el szónoklata nagy részét.

Mikor meglátta a betoduló hadat, csak felemelte a kezét s mind a husz ember megállt, mint a cövek.

Csend volt a teremben, mig befejezte beszédét.

Kérdezi aztán az egyik szép asszony a debrecenieket:

— Snájdig a polgármesterük, az bizonyos. Csak felemeli a kezét és rendet csinál. Nagyon érdekes feje van, jó lenne lerajzolni.

Farkas Ákos emlékei.

A kongresszuson Budapest is képviselve volt: Sipőcz Jenő Farkas Ákos főjegyzőt küldte maga helyett. Farkas Ákos debreceni diák volt s egymás után emlegette el kedves ismerőseit.

P. Nagy Zoltánra mindjárt ráismert, majd piarista tanárai után érdeklődött, volt kedves pajtásokról kérdezett.

P. Nagy Zoltán mindjárt meg is hivta egy kis hortobágyi kirándulásra. „Minden jó Debrecenből jön!“ — mondta szent meggyőződéssel.

— Remélem, ez én rám is vonatkozik, — évődött Farkas, — én is onnan jöttem.

A Budapesti Hirlap a városkongresszusról.

A B. H., a legtekintélyesebb fővárosi napilap tegnapi számában: „A városok kulturális parlamentje“ cimen hatalmas cikket hoz a békéscsabai ülésről; megállapitja országos jelentőségét és rámutat Debrecen vezető szerepére. Fővárosi laptársunk érdekes, szép cikke élénk figyelmet keltett Debrecenben s a lapárusoknál pár pere alatt elfogytak a B. H. összes számai.

A vasúttársaság igazgatója üdvözli a minisztert.

A miniszter és társasága azállami leány liceumnál.

A kultuszminiszter, mint tanár.

A Lorántffy Zsuzsánna leánygimnáziumot megmutatták a kultuszminiszternek s egyik osztályban vártak a 8. osztály növendékei, akik verset adtak elő.

A kultuszminiszter leültette őket, majd a padok között sétálva, a tanárok nem kis meglepetésére kezdte kérdezni magyar irodalomból, történelemből, francia nyelvből.

A kis leányok jól feleltek, ezért hétfőre miniszteri szünetet adott az egész iskolának...

Képzelhető, hogy egyhamar nem felejtik el ezt a látogatást.

A fotoriporter.

Debrecen város tulajdonképpeni központja a városszövetségnek, — mely dr. Magoss György, dr. Vásáry István vezetése alatt fejlődött az ország egyik legtekintélyesebb városi szervezetévé.

A város nevét viseljük, érthető tehát, ha külön tudósitót küldtünk ki fotoriporterünk személyében.

A fotoriporter jobbra-balra fotografált, többek közt lefényképezte szombat este 8 órakor a kultuszminisztert páholyában, Somogyi Szilveszterrel együtt. Előadás után a miniszter indulni készül, mikor a fotoriporter átnyujtja neki a közben előhivott és másolt, kitünően sikerült felvételt. „Gyorsaság nem boszorkányság“ — mondta Klebelsberg gróf, — „a debreceniek nagyon fürge emberek, vettem észre“.

A kongresszus ülése után a miniszter és az ülés résztvevői a városháza udvarán. A miniszter dr. Vásáry István polgármesterrel beszélget, mellette a békési főispán, továbbá dr. Hankiss János egyetemi tanár, többszélen dr. Kuthi Sándor, a szövetség igazgatója látható.

Figyelem!

Magas üzletbér miatt jelenlegi üzlethelyiségből kiköltözöm. Raktáron lévő butorokat és szőnyegeket rendkivül olcsón árusitom.

Ha érdekli, tessék róla meggyőződni.

Fenyves butoráruház

Kistemplomnál. Piac-u. 37.

Három uj külsőségi gyógyszertár ügye

A város közegészségügyi bizottsága kedden délután ülést tartott és a debreceni gyógyszertárak engedélyezési ügyével foglalkozott. Debrecen ugyanis három uj gyógy tárat kért, még pedig a **Böszörményi-uton**, a **Csapó-kertben** és a **Varga-kertben**. — A város ezeket ugy kérte, hogy majd az érdemes jelentkezők között közigazgatási uton szétosztja.

A népjóléti miniszter most ebben az ügyben leirt és közli, hogy érdemben nem döntött, azonban azt kivánja, hogy a város terjessze fel a hozzá beérkezett egyéni kérelmezők adatait.

A városi törvényhatóságnak — most azt javasolják, hogy szögezze le ismételten azt az álláspont ját, miszerint a maga számára kéri a gyógyszertárakat, emellett azonban terjessze fel a névsort is.

Csürös tanácsnok tanulmányozta az alföldi mezőgazdasági iskolákat

A városok békéscsabai kongresszusát **Csürös** Ferenc dr., közmüvelődési tanácsnok felhasználta arra, hogy ennek kapcsán egy igen hasznos és értékes tanulmányutat tegyen. A közmüvelődési tanácsnok ugyanis megtekintette a békéscsabai felső mezőgazdasági iskolát, amelynek nemcsak épületét, hanem tantervét, szervezeti szabályzatát is gondosan tanulmányozta. Tass Ferenc igazgató vezetése alatt megtekintette az épületet, a tantermeket, szertárakat, valamint az iskolához tartozó 45 holdas gazdaságot is. — mely gyönyörü kertészettel rendelkezik.

Hétfőn délelőtt Szarvason a földmüvelési kormány által épitett és fenntartott mezőgazdasági szakiskolát tanulmányozta dr Csürös Ferenc. A hatalmas, szép épületet egymilliókétszázezer pengő költséggel épitette fel a földmüvelésügyi miniszterium. Az épület földszintjén a tantermek, első emeleten pedig az internátus szobái vannak elhelyezve, nagyszerü fürdőszobák állanak itt az ifjuság rendelkezésére. Az intézetnek van külön strandja is és 400 holdas gyakorló-területe.

A közmüvelődési tanácsnok tanulmányutja alkalmas előkészitése volt a debreceni mezőgazdasági középfoku iskolának.

Agyon akarta lőni szerelmesét, mert az nem ment hozzá feleségül

A debreceni itélőtábla két és fél évi fegyházra itélte.

Ismert legény volt Szentsimon községben **Kovács Pál** földmives. A fiatalember már régen udvarolt egy fiatal leánynak, akibe halálosan szerelmes volt. Kovács több alkalommal tett célzást a leány előtt arra, hogy feleségül akarja venni, de a leány, aki nem viszonozta a legény gyengéd érzelmeit, hallani sem akart erről.

Telt-mult az idő, a fiatalember szerelme egyre erősbödött. Két évvel ezelőtt, 1928 telén történt hogy a fiatalember ismét felkereste a leányt és most minden eddiginél határozottabb hangon követelte tőle, hogy jöjjön hozzá feleségül. Majd mikor a leány ujra nemmel válaszolt, — kijelentette, hogy ha nem lesz a felesége, akkor végezni fog vele, s önmagával is.

A leány erre sem adta be a derekát. — Kovács ekkor hazament, három napig vívódott magával, majd három nap elteltével ismét felkereste a leányt.

— **A feleségem leszel-e, vagy sem?**

— **Nem!** — hangzott a felelet.

A fiatalember erre előrántotta a pisztolyát és belelőtt a leányba. A lövés csak kisebb sebet ejtett a leány mellén, a fiu azonban azt hitte, hogy gyilkosságot követett el, ezért hazaszaladt és **ijedtségében önmaga ellen forditva a fegyvert, mellbelőtte magát. A golyó a tüdejét furta keresztül és csak hosszas gyógykezelés után lehetett megmenteni az életnek.**

Az esetből kifolyólag gyilkosság kisérlete miatt indult meg a bünvádi eljárás Kovács Pál ellen. — Elsőfokon a miskolci törvényszék vonta felelősségre és a vád értelmében mondva ki bünösnek, **négy és fél évi fegyházra itélte**

A bejelentett felebbezések folytán tegnap a debreceni itélőtábla Perjéssy tanácsa elé került ez a nagyszabásu bünügy. A tábla az iratok alapján csak szándékos emberölés kisérletének bünteltében mondta ki a vádlottat bünösnek és **két és fél évi fegyházra szállitotta le büntetését.**

A biróság azzal indokolta az enyhébb itéletet, hogy Kovács Pál nem követhette el előre megfontoltsággal tettét, mert hiszen azalatt a három nap alatt a leány tagadó válasza miatt olyan nagy lelki izgalomban volt, hogy nem tudta megfontolni cselekedetét.

A tábla itélete ellen ugy a vád, mint a védelem semmiségi panaszt jelentett be.

IGEN ÉRDEKES EGÉSZSÉGÜGYI INGYENES FILMELŐADÁS DEBRECENBEN.

A budapesti Vörös-Kereszt Egylet értesitést küldött Debrecenbe, hogy Lukács Sarolta országos elnöknő, esetleg a Vöröskereszt Egylet egészségügyi propaganda osztályának vezetője szerdán, ma délben 12 órakor Debrecenbe érkezik.

Az állomáson dr Jánossy Gyuláné a debreceni Vörös-Kereszt néhány vezető tagjával fogadja az állomáson.

Utjuk célja az, hogy bemutassanak egy rendkivül érdekes és nagyon hasznos filmet, melynek cime „A község orvosa".

Az előadás ma, szerdán délután 3 órakor lesz a Máv. Kolónia uj nagy előadótermében. Belépő-dij nincs. Mindenkit szivesen lát a Vörös-Kereszt Egylet.

— **A Közhasznu Munkáskertek Egyesülete** tudatja a bérlőközönséggel, — hogy **jól trágyázott földek 100, 200, 100 négyszögöles területek, tengeri, dinnye, krumpli termelésre, továbbá vizvezetékkel virágnak és zöldségnek** még kaphatók, (Széchenyi ucca 13. központi iroda). **Elnökség.**

Városi épületekben levő üzlethelyiségek bérleti árverése

Nagy árat igértek a Rózsa virágcsarnok volt üzlethelyiségeért

A város nemrégen árverést tartott a Rózsa virágcsarnok üzlethelyiségének bérletére, amelyért ifju **Paczelt János** akkor 3200, Lukács Józsefné pedig 3300 pengő évi bért igért meg. Az árverés eredménye ellen utóajánlat érkezett és a városházán kedden délelőtt tartották meg az utóajánlati árverést, amelyen igen magas összeget sikerült elérni. Az üzlethelyiségért Haschek Lajos nyiregyházai virágkertész 5250 pengőt, Tános Lajosné 5200 pengőt, ifj. Paczelt János pedig 3720 pengőt igért meg. A bérbeadásról a kisgyülés fog dönteni.

Ugyanekkor tartottak árverést a Simonffy uccai bérházban levő Stamberger-féle üzlet és a Szent Anna uccai bérpalotában levő Brischa-féle üzlethelyiség bérletére. Erre a két bérletre nem akadt jelentkező, ugy hogy most már a város szabadkézből, árverés mellőzésével is hajlandó bérbeadni mindkét helyiséget.

Csunya diákbotrány Budapesten

A fiatalkoruak bírósága elé terelik a kinos ügyet.

Budapest, február 25. Egyik fővárosi iskolában az igazgató egyes fiatal diákokról megdöbbentő dolgokat tudott meg. A gimnáziumi igazgató bizalmas uton tudomást szerzett, hogy négy fiatal gyerek, negyedik és ötödik osztályu tanuló, egy Síp uccai kávémérésben megismerkedtek egy inasfiuval, aki felnőttekből álló társasággal hozta összse őket.

A felnőttek a diákokkal különös erkölcstelen játékot folytattak, amelyek miatt az igazgató felelősségre is vonta az iskolába járó diákokat. Minthogy az iskolai vizsgálat közben annak a gyanuját látta, hogy büntető eljárásnak is helye lehet, megtette a rendőrségen a feljelentést és kérte az eljárás megindítását. A rendőrségen a nyomozást megkezdték, kihallgatásokat eszközöltek és végül ugy látták, hogy leghelyesebb az egész ügyet a fiatalkoruak bíróságához áttenni. Ez meg is történt. A rendőrség szerint komolyabb természetü közbelépés nem szükséges, mert a leleplezés az üzelmeknek amugy is végét szakította, most már csak a felelősségrevonásról lehet szó. Amennyiben szükségessé válnék, a fiatalkoruak bíróságának döntése után indul meg eset-leg az eljárás a felnőttek ellen.

Az iskola igazgatósága egyébként a maga hatáskörében a fegyelmi szabályok értelmében már el is járt a négy iskolásgyerekkel szemben.

A különös üzelmekre véletlenül jöttek rá. Az egyik gimnazista édesanyja bement az iskolába és az osztályfőnök közölte vele, hogy éppen az előző nap járt nála a fiu „nagybátyja". A fiunak azonban nincs nagybátyja és hosszas faggatásra kénytelen volt bevallani, hogy ki ez a titokzatos „nagybácsi". A rendőri vizsgálat szerint öt fiatalkoru és 7 felnőtt ember szerepel ebben az ügyben. A négy iskolás gyermeken kivül az a fiatalkoru inas, akivel a Síp uccai kávémérésben ismerkedtek meg. A felnőttek között két gyógyszerész, egy orvos, egy ügynök, egy bélkereskedő, egy épitész és egy lovász van. A felnőttek és a fiatalkoruak gyakrabban jártak együtt mozikba, cukrászdákba és egy-kétszer fenn voltak az egyik gyógyszerész lakásán.

A felnőttek ellen a bíróság, a fiatalkoruak ellen — mint emlitettük — a fiatalkoruak bírósága folytatja le az eljárást.

Huszezer pengő kárt okozott a fékevesztett tömeg Radics Béla temetésén

Budapest, február 25. Mint jelentettük tegnap délután kisérték utolsó útjára **Radics Bélát**, a hirneves cigány primást, a kerepesiúti temető halottas házából. A temetésen mintegy **százezer főnyi közönség jelent meg, mely olyan fegyelmezetlenül viselkedett, — hogy a temetőt példátlan botrány színhelyévé tette.** Délután három órakor már sürű embertömeg lepte el a temető összes útait. Fürtökben lógtak **az emberek a kopasz fákról, megszállották a síremlékeket és legázolták a** sírokat. Négy órára pedig, mikorra a temetés időpontját kitüzték, már oly nagy volt a népáradat, hogy a kivezényelt rendőrség kevésnek bizonyult s **erősitést kellett kérni. Az emberek tömege**

többizben áttörte a kordont

és csak a legnagyobb erőfeszitéssel lehetett megakadályozni azt, hogy a halottasház előtt felállitott katakfalkot is fel ne boritsák. Csak az öt óra után érkezett rendőri erősités tudta azután valahogyan megfékezni a botrányos jeleneteket rögtönző tömegeket és a kitüzött időpontnál jóval később lehetett csak a koporsót a sírhoz kisérni.

A sírnál újabb tumultuozus jelenetek folytak le, mert a közönség állandóan megrohamozta a kordont s legázolta a sírokat.

Reggelre olyan volt a temető mint egy csatatér. **A sírok legázolva, a sírkeresztek feldöntve, sőt kisebb károk estek a drága síremlékekben is. — Ezeket a károkat hozzávetőlegesen mintegy 15—20.000 pengőre teszik.**

Az egyik budapesti lap munkatársa beszélt a temető igazgatóságával is:

— Megállapitottuk, — mondották hogy a károk inkább csak kertészeti károk. Az élő növényeket kidöntötték a sírokat több helyen legázolták, — tönkretették a gyepet és természetesen nem használt az emlékeknek sem, hogy azokra felkapaszkodtak. Tekintettel azonban arra, hogy most tél van, ezeket a kertészeti károkat nem lehet sokra becsülni és könnyen helyrehozhatók lesznek. Természetesen még folytatjuk a szemlét, hogy megállapitsuk: **hol van megjavitani való.**

— Annyi bizonyos, hogy a halottasház és a Radics-sír körüli parcellák egyelőre vigasztalan képet nyujtanak, bár a ledöntött sírlámpákat, virágcserepeket mára már nagyrészben összeszedték.

A tegnapi tumultuozus jelenetek egyébként **harmincná több többé kevésbé súlyos sebesülttjük is van.** — Lábtörések, kificamodások, ájulások történtek egymásután s a kivezényelt mentőknek állandóan akadt munkájuk. Rengeteg értékes tárgyat elveszitette ka nagy tolongásban s ezek nagy része nem is került meg. Ezenkivül számos bejelentés is történt a főkapitányságon arról, hogy zsebtolvajok is dolgoztak a tömegben.

Négymillió pengőt örökölt egy budapesti házmester

Az örökhagyó már 18 éve meghalt és csak a véletlen folytán értesült a boldog örökös. — A szegényeken fogok segiteni és házat veszek — mondta a milliomos házmester.

Budapest, február 25. A szerencse sokáig kerülgeti az embert, de ha egyszer betoppan a házhoz, akkor csóstól hozza az áldást. Igy tartja ezt most már Takács József házmester is, aki a Ráday ucca 7. szám alatti ház rendjére ügyel.

Takácsék most tudták meg, hogy Newyorkban már 18 esztendeje hatalmas vagyont örököltek, 4 millió pengőt, Nagy Etel, newyorki táncosnő hagyatékából. Nagy Etelt, aki 38 évvel ezelőtt, 14 éves korában hajózott át Amerikába, Takácsék nem is ismerték személyesen. A leány az ujvilágban hamarosan férjhez ment egy dusgazdag amerikaihoz, 1912-ben azonban meghalt s kevéssel ezután férje is elköltözött az élők sorából. Sem a férj, sem a feleség rokonsága nem jelentkezett. Az asszony magyarországi rokonainak tudomásuk sem volt arról, hogy az egykori kis táncosnő milyen vagyont hagyott hátra.

Egy évvel ezelőtt Nagy Etel Gyöngyösön lakó nagynénje, Nagy Katalin megismerkedett egy Klein Ármin nevü jászárokszállási földbirtokossal, aki amerikai rokonai révén véletlenül tudott a gazdátlanul maradt örökségről. Igy eljutott a hir a Ráday uccai házmester-lakásba is. Takácsné ugyanis unokája solymosi Csecse Nagy Sándor, egykori gyöngyösi szőlőbirtokosnak kinek Nagy Etel, a táncosnő is unokája volt. — Takácsnénak még két testvére van, nagynénjével együtt tehát négyen osztoznak a nagy örökségen.

Takács most kimegy Amerikába a rengeteg pénzért. A derék házmestert, aki évekig lovászmester volt Cziráky Antal gróf birtokán, nem széditette meg a váratlan szerencse. A nagy vagyonból sokat akar adni a szegényeknek, ami pedig megmarad, abból házat akar minden gyermekének.

Az épitkezések megindítását sürgetik az épitőiparosok

Az épitőiparosok vasárnap Budapesten, mintegy 1500 főnyi közönség jelenlétében tartották az épitkezés megindításának célját szolgáló nagygyülésüket. A kormány képviseletében dr. **Jakab László és Jakabffy Zoltán** miniszteri tanácsosok jelentek meg.

Pucher István épitőmester, az Épitőmesterek Ipartestületének elnöke nyitotta meg a nagygyülést, foglalkozott az épitkezések megindításának a kérdésével. Megállapította, hogy a vállalkozók és iparosok rá vannak útalva a hatóságok segitségére, mert különben az összes, az épitkezési iparral kapcsolatos iparágak elsorvadnak. **Farkas Elek,** az epitőmesterek szövetsége igazgatója, előadásában kiemelte, — hogy a mai példátlan súlyos épitőipari válság minél sürgősebb megszüntetését nélkülözhetetlennek tartja. — Ajánlja, hogy a nagygyűlés az alább ismertetett memorandumot adja át a közeli napokban a kormány elnökének:

Az országban jelenleg uralkodó nagy gazdasági depressziónak legszomorubb hatása az épitőiparban nyilvánul meg, melyet jelenleg a vele együtt működő vagy negyven egyébb iparággal együtt, ma már csaknem teljes megsemmisülés veszélye fenyeget. Ezzel párhuzamosan szenved a társadalom igen nagy rétege, legelemibb szükségletének kielégítése: a lakáshiány miatt. Az épitkezési lehetőségek fokozása céljából kérjük nevezetesen:

1. az átirási illetékek törlését mindazon telkek részére, melyek a vételtől számított két éven belül beépülnek és azon házak részére, melyek felépülésük után két éven belül gazdát cserélnek. Kérjük ezen épitkezések ügyleteivel járó bekebelezési és egyébb illetékek törlését is.

2. Legmesszebbmenő adókedvezmények biztosítását az utolsó adótörvényben kikötött műszaki megkötöttségek megszüntetésével mindazon épitkezések részére, melyek az épitési szabályzat követelményeinek megfelenek.

3. Az épitési anyagok vasúti szállitási díjának lényeges leszállítását.

A fővárosi közmunkák tanácsának intézkedését és épitési telkeknek kisebb parcellákra való megoszthatását illetőleg.

5. A főváros intézkedését az épitési lakhatási, a járdafoglalási, gáz-, viz- és villanybekapcsolási díjak lényeges leszállítása iránt.

6. Végül az állam és a város saját épitő és rokonüzemü tevékenységének teljes beszüntetését, mely a nagy adókkal terhelt iparosoknak eddig jogtalan és igazságtalan versenyt támasztott.

K. Császár Ferenc, a Mérnök és Épitész Egyesület csatlakozását jelentette be. **Tóth Lajos** debreceni épitőmester az épitőipari sérelmekkel foglalkozik, tiltakozik az ellen, hogy az állam házikezelésben végeztesser el épitőipari munkálatokat. A közszállitási szabályzat sérelmeit teszi szóvá. A vidék iparossága nevében elfogadja a határozati javaslatot, valamint sürgeti a hosszúlejáratu, alacsony kamatozásu kölcsönök folyósitását. **Nagy Antal** az asztalos ipartestület elnöke, a fővárosi kézművesiparosság nevében teszi magáévá az előterjesztést. A társadalom az elkeseredettség legvégső fokán áll, — mondja, — sürgetvén az épitkezési válság mielőbbi megoldását. Ha az épitkezések rövidesen meg nem indulnak, az adóalanyok további pusztulása várható. Foglalkozik a Társadalombiztositó Intézet terheinek elviselhetetlenségével. Műhelyházak épitését szorgalmazza. **Vida Jenő** felsőházi tag, a GyOSz. nevében, állandó közbekiáltás közepette fogadja el a határozati javaslatot. **Vida Jenő** egész rövid felszólalása alatt a hallgatóság állandóan a kartellek kérdéséről, valamint a cement árának alakulásáról kivánta a felszólalót hallani. **Balkányi Kálmán** az OMKE nevében tette magáévá a felterjesztést, rávilágított arra, — hogy a kereskedelmnek is életérdeke fűződik az épitkezések megindításához. A fogyasztási válsággal foglalkozott, amelynek lecsökkentését erőteljesen szolgálná az épitkezések megindítása. **Bittner János,** a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara alelnöke a kamarák nevében fogadja el a határozati javaslatot. Munkát kér az ipar- és kereskedelem részére a kormányzati tényezőktől, kéri őket az épitkezések megindítására, mert az épitkezések megindulása az egész társadalom kenyerét jelenti.

MONACCÓBAN IS BAJ VAN.

Monaco, február 25. Az uralkodó herceg ma délelőtt rendeletileg feloszlatta a nemzeti tanácsot és 27-én a városi tanácsot is fel fogják oszlatni. Az uj választásokat március 30-án tartják meg.

Olyan meglepetést

készitünk elő a Lehár-revüvel kapcsolatban, hogy

módositani kellett műsortervünket!

Igy lesz:

A revü csak a jövő héten jön.

Ma: Utóljára a gyönyörü **Fehér Árvák**

Holnap: egyetlen egy napig kitünő **néma műsor:**

1. Rablélek (Fox-dráma, Madge Bellanie-val.)
2. Füszeres Katica (uj Ufa-vigjáték, a drága Anny Andrával.

Holnapután pedig megmutatjuk, hogy mit tud az

URÁNIA.

Bámulni fog egész Debrecen.

Magyar Hiszekegy a Felvidéken

Az elrabolt Nyitramegye egyik városában történt nemrégen, hogy az egyik iskolában hittanórát tartottak. A lelkész tót ember, de lélekben, meggyőződésben magyar. Felszólitja az egyik gyermeket: Mondd, fiacskám a Miatyánkot... A kisfiu bátran elmondja látszik, hogy gyakran mondogatja otthon is, csak ugy pereg a nyelve az apró magyarnak. A derék pap tovább kérdez: Hát a Hiszekegyet tudnád-e fiacskám? — Egy pillanat, a gyermek áhitattal összekulcsolja a kicsi kezeit és bátran csengő hangon kezdi: Hiszek egy Istenben, Hiszek egy Hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország feltámadásában... A lelkész hallgat, alig tudja visszatartani könnyeit, — maja halkan, igen halkan kérdi a gyermektől: Mondd, fiacskám, kitől tanultad ezt az imádságot? — Az édesapámtól — feleli a fiu, — otthon minden este együtt imádkozunk apa, anya és mi gyerekek. — Imádkozz, gyermekem, ezentul is — sugja a pap, — de csak otthon. — Mikor ezt olvassuk, könny szökik a mi szemünkbe is, de ugyanakkor keserüen kérdezzük: vajjon itt is igy imádkozik-e esténkint minden magyar!?

VÉRES LAKODALOM.

Ungvárról jelentik: A munkácsi járásban levő Rakacsin községben lakodalom alkalmával két fiatal legény összeverekedett. Az egyik legényt 24 késszurással vitték kórházba, de még utközben meghalt. Ezenkívül még öt legényt ugyancsak sulyos sebesüléssel kellett kórházba szállitani.

AMIÓTA HAT FILLÉRES A GYUFA MEGCSAPPANT A FOGYASZTÁS.

A hat filléres gyufa, amint az előre is látható volt, takarékosabbá tette a fogyasztókat, mert fillér ide, fillér oda, a mostani nehéz gazdasági és kereseti viszonyok között már bizony sokat számit. A fogasztásnak ez a tartózkodása szembetünően meg is nyilvánult a gyufa forgalmára vonatkozó kimutatásban. Eszerint januárban tizmillió dobozzal kevesebb gyufa fogyott, mint a mult esztendő januárjában s ennek megfelelően a gyárak ötmillió dobozzal kevesebb gyufát is állitottak elő. Öt hónap alatt egyébként 137 millió doboz gyufát állitottak elő a gyárak, tehát közel másfél millió dobozzal kevesebbet, mint az elmult esztendőben ugyanebben az időszakban.

Az Árpád-téri egyházrész nagyarányu megmozdulása

VALLÁSOS ÜNNEPÉLY AZ ÁRPÁDTÉRI TEMPLOMBAN. — EGYHÁZRÉSZI TANÁCSÜLÉS A RAKOVSZKY UCCAI ISKOLÁBAN. KONDOR KÁLMÁN NY. VÁROSI FŐSZÁMVEVŐ LETT AZ EGYHÁZRÉSZ GONDNOKA.

Az Árpádtéri egyházrész február hó 23-án d. u. 3 órakor az Árpádtéri templomban nagyszabásu és igen nagy látogatottságu vallásos ünnepélyt tartott abból az alkalomból, hogy az egyházrészi tanács rendes évnegyedi gyülését tartotta — Istentisztelet után — a Rakovszky uccai elemi iskola egyik tantermében.

A lélekemelő vallásos ünnepély gyülekezeti énekkel kezdődött, mely után *Magyar* Bertalan segédlelkész olvasott Bibliát és emelte imádságával a lelkeket az Egek Urához.

A XXV. zsoltár 2. versének az éneklése után *Kolozsváry Kiss* László lelkész tartotta meg az alkalomhoz illő hatalmas prédikációját. Beszédében az egyházépítő munkára való nagy összefogás szükségességét hangsulyozta.

Eddig nagy távolság volt sajnos — mondotta — a szószék és a templompad között, nagy szakadék tátongott közöttük. A predikáló szive és a hallgatóság szive nem tudtak összedobbanni. Nem tudták eléggé egymást dobogtatni. A lelkész és a gyülekezet összejöttek a templomban és nem ismerték egymást.

Éppen azért van szükség arra, hogy a lelkész és a gyülekezet bensőbb, szorosabb, baráti körben gyüljenek össze a dolgok megbeszélésére, az egyházrészi ügyek intézésére, hogy az oly szükséges és immár elodázhatatlan belső, egyházépítő munkára kéz a kézbe téve összefogjanak.

Erre az ünnepélyes kézfogásra hivta fel a lelkész a gyülekezetet és különösen az egyházrészi tanácsosokat, akikkel most az Istennek tetsző nagy munka további végzésére egybegyültek.

Az együtt munkálkodást szükségessé teszi annak tudata, hogy Isten visel gondot reánk. Gondoskodik táplálékunkról, bocsát üdítő álmot szemeinkre, ad egészséget testünknek, tagjainkba bocsát erőt, önt rózsapírt az arcunkra.. Tudom — mondotta a lelkész — sohasem kiáltottak gyermekeitek kenyérért ugy, hogy ne lett volna liszt a házatoknál. Isten viselte gondodat öreg felebarátom azalatt a hetven esztendő alatt, amit megértél, ugy hogyha visszatekintesz, elmondhatod: Ifju voltam és most öreg vagyok, de sohasem láttam az igazat elhagyatva, vagy hogy megva kenyérért koldult volna. Kis gyermekem Isten teremtett, Isten tart és áld meg tégedet. Az Isten iránt való hála késztet bennünket, — amikor emlékeztünkbe idézzük mindazt a jót, amit velünk tett, — hogy egymást az egyházért való munkában kézfogásra hivjuk föl és hirdessük az embereknek: „Óh áldjátok az ur nevét, mert jó, mert irgalma megmarad örökké."

Az egyházért való együtt munkálkodás közös örömben tesz részessé bennünket. Az evangélium hálóját eddig csak a hajó egyik oldalán vetettük ki és nagyon kicsinek találtuk ahhoz, hogy a halakat mind be tudjuk fogni vele. Megnagyobbitottuk hát az egyházi munka mezejét, hogy a hálót minden irányba ki tudjuk vetni. Az egyházi épitő munka megkezdődött, amit nem lehet másnak tekinteni, mint egy nagy hálóvetésnek, amellyel a híveket Istenországába fogjuk be. Most hát felhívunk mindenkit; fiatalt és öreget, szegényt és gazdagot, hogy vegyen részt benne, osztozkodjék a mi nagy örömünkben.

Szükség van a kézfogásra hittestvéri rokonérzésünk, kálvinista együvé tartozásunk kifejezésére. Minden ember életében — folytatta a lelkész — van olyan kézfogás, amelyet nem felejt el az ember. Amikor bánat éri az embert és fölkeresi barátja, nem szól egy szót sem, de a kézszorításban van valami, amierőt, biztatást kölcsönöz a léleknek. Szüksége van az embernek rokonérzésre, részvétre a megpróbáltatások, a nagy vállalkozások idején. Ha hat ember veti alá vállát egy nehéz tehernek, a sulynak csak egyhatodrésze esik egyre. Amikor a nagy egyházépítő tervet kitüztük és annak megoldásában fáradozunk, görnyedezünk, ha buzgó egyháztagok, segitő munkatársak csoportosulnak körénk, az ő vállaikra is szétoszlik a feladat sulyos terhe s könnyebb lesz nekünk.

Szükségünk van összefogásra, meleg baráti kézadásra ennek a mi vállalkozásunknak a sikeres keresztülvitele érdekében. Arra az igéretre, hogy ezután többet imádkozunk és többet dolgozunk fogjunk hát kezet. Nem azért indítottuk meg az egyházrészi munkát, hogy abbahagyjuk, hogy folytassuk a régi tétlenséget tovább, hanem hogy egy széles küzdőtér legyen a számunkra, ahol élesrefent lelki fegyvereinket kipróbálhatjuk.

Ne feledjük el, hogy a mostani elhatározásunk, egyházépítő munkavállalásunk, ünnepélyes kézadásunk ingyen sem hasonlítható össze azzal a másikkal, amikor majd barátainkkal, hittestvéreinkkel a tulsó parton találkozunk. E földi életből sápadtan, gyengén megyünk el; az ajkunkról elhangzó bucsuszó összetöri barátaink, szeretteink szivét, de amilyen bizonyos, hogy tavasszal ujra nyilik a virág, vagy hogy a nap leáldozik az égen, éppen olyan bizonyos, hogy feltámadunk az Ur Jézus Krisztussal.

Ujratalálkozunk megint. És micsoda mennyei találkozás lesz akkor, micsoda hatalmas összefogás. Ott már a győzedelmeskedő egyház ad kezet a küzdő egyháznak.

Az emelkedett hangu, mindenkit megragadó, hatalmas beszéd után *Szabó* Géza püspöki segédlelkész mély érzéssel és nagy precizitással adott elő szíveket gyönyörködtetve nemes zengzetü egyházi éneket *Vigváry* Lajos ügyes orgonakisérete mellett. *Molnár* Elemér hittanhallgató lelkesülten, páratlan átérzéssel mutatta meg kiforrott szavaló készségét egy nagyon szép vallásos költemény elszavalásával. *Füleki Kovács* Mihály, az Árpádtéri templom országosan ismert, zeneszerző orgonista kántora egyik h-moll praeludiumát intonálta tőle megszokott művészi készséggel.

A magas szárnyalásu vallásos ünnepély „Dicséret, dicsőség..." kezdetü egyházi énekkel ért véget.

AZ ÁRPÁDTÉRI EGYHÁZRÉSZ TANÁCSOSAINAK ÜLÉSE.

A vallásos ünnepélyről csoportokban vonult át a palástos lelkészek vezetésével teljes számban az egyháztanács a Rakovszky uccai iskola IV. o. tantermébe.

Kolozsváry Kiss László imádsága

Hideg a vasláb, de meleg a szív

— Regény —

Irta: Pétertia József

(37)

— Andor itthon van? — kérdezte Egon.

— Mi az, hogy itthon van?! Ugy vonult be, mint egy győzelmes hadvezér. Valami magas kitüntetést hozott haza. Arany vitézségi érmet. A társaságokban ő a nap hőse. Ugy ünneplik, mint egy primadonnát. Szüleim is elvannak ragadtatva tőle. Agyba-főbe dicsérik előttem, folyton animálnak, hogy milyen nagyszerü fiu ez az Andor, milyen derék ember, korrekt jellem, éppen nekem való, stb., stb. — Ő maga már célzásokat tett arra, hogy rövidesen hivatalosan fellép, mint kérő.. Csak előbb katonai dolgait akarja elrendezni. Apja egyik gyárát hadicélokra alakitották át, őt fogják bejelenteni mint gyárvezetőt és igy felmentést kap. Én most a halogatás politikáját üzöm vele szemben.

Egon arra gondolt mikor most a diadalmasan hazatérő Andorról hallott, amit neki Pirch hadnagy azon az orosz határállomáson beszélt. De erről nem tett említést, méltatlan fegyvernek tartotta. Ám érezte, hogy a leány szivéért és kezéért folyó küzdelemben a szerencsésebb vetélytárs a külső tényezők tekintetében nagy fölényben van. Szemben állt a szegény a gazdaggal, az összetört külsejü rokkant az elegáns ép világfival. Egyenlőtlen küzdelem, melyben csak egy segithet, a leány érző szive és jóságos lelke.

Halkan kérdezte Egon:

— Noémi, az én életem a maga kezében van. Tudna szeretni az én nagy szerencsétlenségem dacára is.

A leányt megigézte a fiu szemében tükröződő mélységes bánat. Nem látta az iromba vaslábat, bennefelejtkezett a fiu sötét szemeiben és lágyan, gyöngéden végigsimogatta fejét.

Két egymásfelé hajló szerelmes szív diktálta a mozdulatokat. A fiu megfogta a leány kezét, ajkaik összetalálkoztak. Egon átölelte Noémit és forrón magához szoritotta. Hosszu, forró csókban olvadtak össze.

Egy pillanatig tartott az önfeledt mámor. A leány a következő pillanatban összeborzadt, mintha valami jeges tárgy érintette volna. Könnyü selyem ruháján át érezte a durva vaslábat. Kibontakozott Egon ölelő karjaiból és önkéntelenül hagyta el ajkait a szó:

— Oly hideg a vasláb érintése Egon!

A fiu nem tudott egy szót sem szólni. Magába roskadt és némán szögezte szemeit a földre.

A leány zavartan állott előtte. Szemében ellentétes érzelmek visszfénye tükröződött. Gyöngéden szólott:

— Egon jöjjön, valószinüleg érkeznek már vendégeim.

Nehézkes mozdulattal emelkedett fel a padról Egon. Noémi résztvevően nézte. Ez a részvét azonban mintha elhomályositotta volna lelkében a szerelem érzését.

A zsuron külön-külön sajnálkozó tekintetek jutottak Egonnak és sorban elkellett magyaráznia, hogy mi történt vele. Andor később érkezett. — Ragyogó uniformisán tényleg arany vitézségi érem tündöklött. — Amint Egont meglátta, zavartan nézett rá, és csak akkor nyugodott meg, mikor Egon üdvözölte és azt mondta neki:

— Örülök, hogy ilyen jó szinben látlak. Én bezzeg megjártam.

— Igen, igen, hisz mi egy századnál voltunk. Te egy éjjel, mikor terepszemlére kiküldtek, megsebesültél. Én beakartalak hozatni a drótok közül, de a parancsnok nem engedte. Azt mondta: veszélyes vállalkozás.

— Az is veszélyes vállalkozás volt, amire engem kiküldtek, — szólott Egon. Alaposan rá is fizettem.

— Hja, igen veszedelmes szakasz volt a miénk, — mondta Andor.

Aztán nem esett szó tovább a harctér eseményeiről. Azonban feltünő volt, hogy Andor igen visszavonultan viselkedett és nem nagyon igyekezett érvényesiteni a társalgásban a hősi motivumot. Egon egészen háttérbe szorult, nem sok ügyet vetettek a szegény rokkant katonára. A hölgyek számára értéktelen egy féllábu fiatalember.

A bucsuzáskor Noémi halkan azt mondta Egonnak:

— Még egyszer keressük fel Budán azt a kis intim cukrászdát, ahol oly sokat voltunk. Szombaton délután 5 órakor ott találkozunk. Jó!

— Ezer örömmel Noémi! — válaszolta Egon.

— — — — — — — —

Mikor a vendégek távoztak, Noémi visszavonult szobájába és órák hosszat ült magába merülve. Egonra gondolt és ismét világosan észlelte a vonzó és taszitó érzelmeket. Az előitéletekkel már leszámolt önmagában, de most meg az riasztotta, hogy a fiu rokkanttá vált. A lélek és test viaskodott benne. A lelke szerette; a test, az egészséges, ép életösztön riadozott attól, hogy csonka, béna emberhez kösse az életét. Felidézte maga elé Egon csinos arcát, bánatos tekintetét és határozottan szerelmet érzett irányában.

Aztán felvibrált előtte az iromba vasláb látványa, vége lett a szerelmes érzéseknek, érezte ujra azt a hidegséget, mely délután lepte meg, mikor a fiu átölelte. Mintha az a vasláb összetiporta volna ujra és ujra a szerelmes vágyakat. Nem tudta magát mire határozni. Ha lenne lelkiereje hozzá, hogy legyőzze azt az ostromot, melyet az uj helyzet folytatott esztétikai érzése ellen, talán másként lett volna. Felvilágosodott, az érzelmek rugóit világosan megfigyelő leány volt. Nem tudta áltatni magát azzal, hogy a szerelem lelki kisugárzás és nem testi diszpoziciók vegyülete. Béna testvért bizonyosan jobban lehet szeretni. De egy béna vőlegényt, vagy férjet — aligha. És mi történne, ha házasságra lépne Egonnal. A házas élet nem holdvilágos ábrándozás, hanem szerelmes vágyak beteljesülése. A fizikai szerelem a szépérzék kielégitése nélkül állatias dolog. Nem birná megszokni, hogy egy műláb kopogna körülötte, a hálószobájában... Igen, igen a lelke lehet Egonné, de a teste nem...

— — — — — — — —

(Folytatása következik.)

után, szeretettel üdvözölve a tanács tagjait, a tanácsülést megnyitotta és felkérte *Magyar* Bertalan segédlelkészt, hogy olvassa fel a vezető lelkészi jelentést. *Az egyházrészi tanács a minden kérdésre kimerítően rámutató, nagy gonddal összeállított lelkészi jelentést köszönettel vette tudomásul.*

Az egyházrészi tanácsból elhunyt *Kállay* Mihály, *Füstös* Dezső, *Melegh* Dániel tanácsosok és az elköltözött tanáccstagok helyére a tanács özv. *Bakó* Józsefné, *Gay* János, *Haja* Aladár, *Jakucs* Sándor, *Kovács* János, *Székely* Sándorné, özv. *Szénássi* Lászlóné pótlanácsosokat hivta be.

Az egyházrész gondnokául a tanács *Kondor* Kálmán ny. városi főszámvevőt, az egyház buzgó presbiterét, jegyzővé *Giday* András, pénztárossá *Géder* József, ellenőrré *Furkó* László tanácstagokat választotta meg. Az egyházrészi munka intenzivebbé tétele végett az egyházrészi tanács négy bizottságot (állandó bizottság, építtető bizottság, melynek feladatát a paróchia alatti üzlethelyiségnek megfelelő gyülekezeti teremmé átalakítása és berendezése képezi, szegénysegélyző bizottság, vallásügyi és kulturális bizottság) választott.

Az egyházrészi tanács megállapítja, hogy elnök-lelkész minden tőle telhetőt elkövetett az iránt, hogy az üzlethelyiséget a lelkészi lakás alatt minél előbb átalakítsák vallásos összejövetelek, egyházrészi tanácsülések tartására átadják Egyházrészi tanács sajnálattal állapította meg, hogy az egyház csak a közfal kivételét és csak az egyszerű meszelést végeztette el. S amikor a központi egyház támogatását az első lépések megtételekor ismételten kéri nem a hozzá hasonló szegény egyházrészek tehetetlen vergődését szemléli az anyagiak hiánya miatt, hanem tekintetét a nálánál sokkal gazdagabb szomszéd egyházrészre veti, amelyet a presbitérium oly bőkezű támogatásban részesített.

Az egyházrészi tanács elhárítja magáról a felelősséget, hogy tanácsüléseket eddig nem tarthatott és költségvetést nem készített. Az egyházrészi terem átalakításának és átadásának késedelmessége, végül is meg nem történte akadályozta a szervezeti szabályzatnak megfelelő működésében. Felkérte presbiter tagjait, hogy a jövőben az egyházrészt érdeklő ügyekben emelje fel hathatósabban szavát. *Felterjesztést intézett a presbitériumhoz, hogy az Árpádtéri egyházrész a legközelebbi presbiterválasztáson lélekszám arányának megfelelő képviseltetést kap jon tagjai sorából a presbitériumban.* A tanács megállapította, hogy a Rakovszky u. iskola tanterme szük padjaival tanácsülésekre csak kénytelenségből, vallásos összejövetelekre pedig egyáltalában nem alkalmas. Villanyvilágítása nincs, esti összejöveteleket benne tartani nem lehet. Sajnálattal állapította meg a tanács, hogy ősgyülést nem tarthatott, pedig ezt tartja a legalkalmasabbnak arra, hogy a vezető lelkész felhivja a gyülekezetet olyan közérdekü célravaló adakozásra, mint amilyen a gyülekezeti terem átalakítása és berendezése.

Az egyházrészi tanács felirattal fordul a presbitériumhoz, hogy hagyja meg a Rakovszky u. iskolát iskolakörzeti igazgatói központnak, mert az egyházrész vezetőjének és az iskola igazgatójának és tantestületének sok együttesen megoldható ügye van a vallásos nevelés terén.

A tanács hálásan vette tudomásul az egyházrész Templomegyesületének buzgó működését és kérte, hogy továbbra is vegye fel a szegények gondját.

Egyházrészi tanács jólesőleg és meleg köszönettel vette tudomásul, jól lehet, hogy még az egyházrészi munka meg sem kezdődött, az egyházrész lelkésze, Kolozsváry Kiss László és segédlelkésze, Magyar Bertalan a lelki gondozásról oly nagy körültekintéssel és oly széles körben gondoskodott.

Hatvanezer pengős elszámolási differencia egy szoboszlói bankban

Az intézet kárat teljes egészében megtérül. — A bank ügyfeleit sem éri károsodás.

Hajduszoboszló társadalmát pár napja erősen foglalkoztatja az a nem mindennapi ügy, amely a napokban került nyilvánosságra és amely a Hajdumegyei Takarékpénztár és Elekes Imre cégvezető közötti elszámolási differenciákból származott. A hirek az első percekben természetesen itt is tuzzottak voltak, fantasztikus összegekről beszélt a fáma és ennek következtében a hitelezők azonnal megrohanták a bankot. A kedélyek azonban tüstént lecsillapodtak, mihelyt nyilvánvalóvá vált, hogy Hajduszoboszló jóhirü bankja minden követelést a legkisebb vonakodás nélkül száz százalékig egyenlit ki. — Az érdekes ügy előzményei különben a következők:

A hajduszoboszlói Hajdumegyei Takarékpénztárnak évek óta cégjegyzője volt Elekes Imre, aki Hajduszoboszlón dusgazdag ember hirében állott. — A bankban mint példás tisztviselőt ismerték, éppen ezért az igazgatót a mult hét péntekjén rendkivül meglepte a pénztárnoknak az a bejelentése, hogy a könyvelésben valami zavart észlel. Hetey Ignác az első pillanatban nem is akarta hinni a dolgot, azonban mikor utánanézett a dolgoknak és egy alapos reviziót tartott, megdöbbenve konstatálta, hogy nagy hiányok vannak.

Hetey igazgató természetesen tüstént berendelte magához Elekes Imre cégvezetőt és közölte vele, hogy terhére körülbelől hatvan ezer pengős elszámolási differencia mutatkozik. A hatvanezer pengős hiányból 22 ezer pengő készpénz, a többi pedig 14 vagon buza értékében mutatható ki. Az igazgató közölte azt is, hogy az események folytán azonnal igazgatósági ülést hiv össze.

Elekes Imre csupán annyit kért az igazgatótól, hogy az igazgatósági ülést halassza el délutánra, ami meg is történt. Ezalatt Elekes Imre bejött Debrecenbe és itt megbizást adott jogtanácsosának: dr Jényes Jenő ügyvédnek, hogy ajánlatát a bankkal közölje. Elekes Imrének olyan óriási vagyona van, amely bőséges fedezetet ad a hiányok kielégitésére. Igy Hajduszoboszlón van egy 200 ezer pengő értékü fatelepe, egy 80 ezer pengő értékü háza, mig kinnlevőségei 45.000 pengő értéket képviselnek.

Az igazgatóság már ülésezett, amikor Fényes dr megjelent az ülésen és bejelentette, hogy ügyfele egész vagyonát, mint kielégitési alapot a bank rendelkezésére bocsájtja. Az igazgatóság ezt tudomásul vette és éppen a kár megtérültére való figyelemmel nem is tett bünvádi feljelentést a cégvezető ellen. A fatelepen a hétfői napon már a bank megbizottja kezelte a kasszát és mindjárt az első napon 850 pengő folyt be.

Amikor a hatvanezer pengős differencia kipattant, a hajduszoboszlói hitelezők megrohanták a bankot és pénzüket követelték. A bank a tumultuózus jelenetek dacára is teljesen simán folyósította a kért összegeket, ugy hogy ennek láttára az izgatott hangulat önmagától megszünt és megtörtént hogy több hitelező, akik feldult arccal jöttek a pénzükért, kijelentették, hogy betétjüket ki sem veszik és megnyugodva távoztak. Mintán mindenki tisztában van azzal, hogy a kár megtérül, Hajduszoboszlón ma már semmiféle izgalom nem tapasztalható a gazdasági életben és a Hajdumegyei Takarékpénztár zavartalanul folytathatja müködését.

A közönség hatalmas érdeklődése mellett fejezte be előadását a Szülők Iskolája

Balla Ernő népművelésügyi titkár előadása a „Nemzetnevelésről".

A Szülők Iskolája tegnap este hat órakor a Városháza közgyülési termében tartotta — szokatlan nagy érdeklődés mellett — befejező előadását, melyet a Városi Dalegylet énekszáma vezetett be. Városunk ezen közkedvelt és kiváló dalegylete Forray: Darumadár cimü népdalát adta elő, — melynek művészies kidolgozása igazi müélvezetben részesitette a hallgatóságot, mely a dalegyletet lelkesen megtapsolta.

Majd **Balla Ernő** a törvényhatósági népművelésügy titkára igen alkalmas és gondolatokban gazdag előadásában a nemzetnevelésről beszélt. Alapos tanulmány tárgyává tette a nemzetnevelés fogalmát, ismertette annak mai feladatait, melyeket csakis az iskola, a család, a társadalom együttes munkája oldhat meg. A nemzetnevelés különféle formáiban ott találjuk a nemzeti a nemzetté, az állampolgári nevelés kitüzött és korszerü céljait s ezeknek irányító hatása alatt kell, hogy végezze az iskolai és iskolánkivüli oktatás a maga nemzetnevelő munkáját. Az egyéni nevelés irányzatán át a nagy közösség, a nemzet érdekeit szolgáló testben és lélekben erős, jellemben és erkölcsben szilárd, érzésben és gondolkozásban öntudatos, munkás polgárokra van szüksége csonka hazának, ha azt akarjuk elérni, hogy a boldogabb jövőbe vetett hit valóra váltsa a magyarság legszentebb törekvéseit. S mind ez a család, az iskola, a társadalom céltudatos nevelői munkáján át érhető el.

Továbbiakban az iskolánkivüli népművelés céljával, feladataival foglalkozva reá mutatott arra, hogy a nemzetnevelés érdekében milv fontos hivatást tölt be a szülőiház akkor, — amidőn a családi élet megbecsülését s azzal kapcsolatos kötelességek teljesítésének érzetét neveli, ápolja az ifjúság lelkében. Majd részletesen ismertette az iskolánkivüli népművelés mai helyzetét, szervezettségét, melynek egész munkája az általános müveltségi állapot megjavitásának céljait szolgálja.

Végül a Szülők Iskolája fennállásának ötéves évfordulója alkalmával megemlékezett dr. **Veress István** tan. kép. int. igazgatónak munkájáról, kinek elsősorban köszönhető az, hogy ezen kultúrintézmény hivatása magasságára emelkedett s igy városunkban oly nagy népszerüségnek és látogatottságnak örvend.

A hangulatos, élvezetes és tartalmas előadás, melyet a hallgatóság állandó figyelme kisért, melv nevelői hatást váltott ki s a kitünő előadót a közönség meleg ünneplésben részesítette.

Utána dr. **Veress István** igazgató, a Szülők Iskolájának ötéves múltját ismertette s különösképpen kiemelte azt, hogy ezen kultúrintézmény, melynek ma már állandó látogatói vannak városunkban szinte nélkülözhetetlenné vált s a jövőt illetően annak további és fokozatos kiépitésére van szükség. Végül dr. **Csürös Ferenc** kultúrtanácsnok mondotta el záróbeszédét, melyben a Szülők Iskolájának hivatását méltatva, örömmel állapította meg, hogy annak látogatói, a szülők, a nevelők méltó komolysággal és erős elhatározással kapcsolódtak bele e fontos kultúrmunkába. Majd a városi törvényhatóság nevében a legteljesebb elismerését fejezte ki a vezetőségnek mindazon eredményekért, melyeket ez intézmény ez évben is felmutatott. Igérte a törvényhatóság további támogatását, valamint azt, hogy a jövőben ezen előadásokat már a Déri-múzeum nagy előadótermében fogják megtartani, hol a szemléltető oktatás céljából esetleg oktatófilm előadásokat is lehet tartani.

(e. b.)

China vasbor

vérszegénységnél és étvágytalanságnál kitünően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2·50 P.

Kapható: a készitő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárában.

Szinház mellett.

Jöjjön el maga is!

és nézze meg
a legjobb fővárosi táncosok tüneményes produkcióit a

ROYAL-BARBAN. Uj műsor.

Uj művészek. — Elsőrangu zene.

Kellemes szórakozás. Nyitva reggel 6 óráig.

Zongoratulajdonosok

figyelmébe.

HERMEL JÓZSEF

zongora speciálista, az Operaház művészeinek hangolója, hangolást és javitást elvállal. PIAC-U. 6. sz.

Az idei országos mezőgazdasági kiállítás

sági Egyesület által március hó 20—25. napjain rendezendő, díjazással és vásárral egybekötött országos mezőgazdasági kiállítás iránt ez évben is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A bejelentések részben még folyamatban vannak, de már kezd kialakulni a kiállítás képe, amely a nehéz viszonyok ellenére a múlt évinél is szélesebb kereteket fog felölelni. Az állatbejelentéseket már lezárták, mert a tenyészállatkiállítási csoportba bejelentett állatok a telepen rendelkezésre álló összes istállókat megtöltik. De hasonlóan nagy a jelentkezés a kiállítás többi csoportjaiban is, amelynek a mezőgazdasági termelésnek ma már csaknem minden ágát felölelik. Igy a nemesített és egyéb vetőmagvakból különféle terményekből, teiterményekből, háziipari cikkekből, élelmiszerekből stb összeállított kiállítások külön-külön csarnokot fognak megtölteni. Az állami kisérletügyi és szakoktatási intézetek, az állami erdészet, az országos mezőgazdasági kamara, az állattenyésztési és gazdasági egyesületek, a szövetkezeti központok és a mezőgazdasági kultúra szolgálatában álló egyéb szervek szakszerű kiállítás keretében mutatják be a szemléltető oktatásra alkalmas anyagukat. Ez évben a kiállítás anyaga a halászati kiállítással gazdagodni fog, amelyben szépen fejlődött halgazdaságunk fog felvonúlni. Érdekes tanúságokat ígér a mezőgazdasági exportintézet szakszerű alapossággal összeállított kiállítási anyaga. Külön pavillont fog megtölteni az idén a borkóstolóval kapcsolatos szőlészeti és borászati kiállítás, amely a legkülönfélébb kiváló magyar borfajtákat és szőlőkultúra termelési tényezőit fogja bemutatni. A m. kir dohányjövedék kiállítása keretében a cigarettagyártást munkában is bemutatja. Nagyon tanúságosnak igérkezik a gépkiállítás, amelyen a mezőgazdasági gépgyárak fogják bemutatni legjobb gyártmányaikat és újdonságaikat, főleg igen sok szántógépet és traktort fognak kiállítani. Az idei kiállításon bizonyára ismét különösen nagy érdeklődést fog kiváltani a díjazott állatok elővezetése, valamint a fogatok előhajtása és különböző látványos lovasmutatványok bemutatása, a tribünnel kapcsolatos nagy pálván. A tenyészállatkiállításra való felutazást ötven százalékos útazási kedvezmény könnyíti meg, az ennek igénybevételéhez szükséges igazolvány megküldését a rendező-bizottságtól, (Budapest, IX. Köztelek ucca 8. szám) kell kérni. A külföldi látogatók idetuazását vizumkedvezmény, továbbá a szomszédos államok vasútain is díjmérséklés könnyíti meg.

A tiszántuli mezőgazdaság helyzetének mélypontja volt az elmult esztendő

A fagykár és a letört buzaárak a külföldi exportálásnál erősen érezteti hatását. — Az agrárizmus nehéz helyzete. — A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara adatai a gazdatársadalom mai helyzetéről.

Napjaink társadalmi helyzetében már évek óta alig érezhető meglepetésszerű eltolódás. Az a válságsorozat, mely a háboru alatti és utáni idők nehéz konjunkturájában, elsősorban az ország megcsonkítása folytán a különböző társadalmi osztályokra rásulyosodott s nehezen halad a végleges konszolidáció kialakulása felé, mint legnagyobb meglepetést az agrártársadalom nehéz helyzetét hozta. A gazdatársadalom Magyarországon minden időben egyike volt legerősebb osztályunknak. Azokban az időkben, mikor az iparoskereskedő rétegek, valamint a lateiner osztály már régen nehezen viselte a megváltozott idők sulyos helyzetét, az agrártársadalom még erősen állt lábán s csak évekkel később kezdte a gazdasági krizis itt is éreztetni hatását.

Az elmult évek folyamán már gyakran lehetett hallani panaszt a gazdatársadalom köréből is. Dr Rácz Lajos kormányfőtanácsos igazgatása alatt álló Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarához fordultunk felvilágosításért a gazdatársadalom multévi helyzetéről. A kamara az alábbi felvilágosításokat adta :

A TISZÁNTULI MEZŐGAZDASÁG HELYZETE 1929-BEN.

— A tiszántuli mezőgazdaság elmult esztendeje, ha ezután kell gazdasági helyzetünket megvilágítani, eléggé kedvezőtlen képet mutat. A mult évi helyzet bizony jelentékeny mértékben letörte a gazdákat s Magyarország egyéb vidékeinél is fokozottabb mértékben érezte ezt meg a Tiszántul. Hogy ez így van, annak oka egyrészt az általános helyzetben keresendő, de 1929-ben rendkívüli, különböző okok is jelentékenyen hozzájárultak a helyzet sulyosbításához.

AZ AGRÁRTÁRSADALOM HELYZETÉNEK MÉLYPONTJA VOLT 1929.

— A fagykár mindjárt az év elején hatalmas csapást mért a tiszántuli gazdaságra és legfőbbképpen erre, mert magasabban fekvő helyeken a fagykár pusztítása nem volt oly katasztrófális mértékü, mint a lapályos Alföldön, ahol az őszi vetésnek kilencven százalékát kénytelenek voltak a gazdák ujraszántani. E tény döntő csapást mért a gazdákra, akik a háboru alatt vagyonaik nagyrészét hadikölcsönbe fektették s gazdasági beruházásaikat, melyek a földmüvelést modernebb alapokra helyezték át, jórészt szintén a háboruutáni években eszközölték. — Olyan körülmények között, anyagiakban teljesen kimerülve, a sulyos közterhektől is jelentékeny mértékben megszorítva : elég volt egy olyan rossz esztendő a tiszántuli gazdaságnak, mint amilyen az elmult 1929-es esztendő volt, hogy az addig Magyarországon, mint agrárállamban, legerősebb alapokon és anyagi bázison fekvő agrártársadalmat válságba sodorja.

— Vitathatatlan, hogy az agrártársadlom és a tiszántuli mezőgazdaság helyzetének mélypontja volt az elmult esztendő. A gazdaság helyzete ennyira krizis jelleget Magyarországon még soha nem öltött, mint ebben az esztendőben.

— És miben nyilvánul meg e krizis káros hatása ? — kérdezzük.

— A gazdák nem bírják fizetni a közterheiket, sem egyéb tartozásukat és eladósodnak. Ez más társadalmi osztályokkal szemben annyival könnyebben megy, mert a bankok földbirtokra szívesen és minden nehézség nélkül folyósítják a kölcsönt, ujabban már a 35 éves kölcsönt is életbeléptették földbirtokra. Ez az eladósodás pedig arra vezet, hogy mikor az elmult évihez hasonló rossz termés van s nincs a kamatot miből fizetni, elparcellázódik a birtok. Ez az oka a tömeges földeladásnak a Tiszántulon.

A GYENGE TERMÉS HATÁSSAL VOLT AZ EXPORTRA IS 1929-BEN.

— A gyenge termés, mely a fagykár következménye volt, egyéb szempontokból is káros következménnyel járt. Igy igen megéreztük hatását az export szempontjából is. Az európai buzapiacon a mindenkor stabil magyar buza értéke nagyot csökkent s ennek káros hatását ugy hiszem fölösleges említenem.

— Általában azonban a mult év kivételesen rossz esztendő volt, mely remélhetőleg nem járt katasztrófával gazdatársadalmunkra, mely szivósságánál és a magyar föld erejénél fogva így is predesztinál a leghamarabb talpraállásra. *(K. I.)*

KÁLLAY ÁLLAMTITKÁR A KERESKEDELEM ÉS IPAR JELENTŐSÉGÉRŐL.

Budapest, február 25. A Baross-Szövetség uj székházának nagytermében kedden este *Kállay* Miklós kereskedelmi államtitkár tiszteletére ünnepi vacsorát adott. Az államtitkárt Rausch Aladár kormányfőtanácsos, a szövetség elnöke üdvözölte.

Kállay Miklós államtitkár válaszában kifejtette, hogy minden olyan kérdést, mely a kereskedelmet és az ipart érinti, aként kell felfogni, hogy az iparosok és kereskedők, akik a polgári középosztálynak két legfontosabb pilléreit alkotják — megőrizője legyen a nemzeti érdekek erőtényezőjének. Éppen ezért ennek a két osztálynak felkarolása fontos nemzeti érdek.

Sp. autó- és traktor-olaj,

tiszta könnyübenzin
kiváló minőségben

Magyar Fanto Művek
R.-T.
tiszántuli kirendeltségénél
Ferenc József-ut 42. sz.
Telefon 7-77 és 10-99.

Gráf Zeppelin Debrecen felett.

Mint a fővárosi lapokból olvastuk, a nyár folyamán a világhirü Zephelin-léghajó meglátogatja Magyarországot; azt hisszük, hogy a Nagyhortobágy pusztát és Debrecent sem fogja elkerülni. Felhivjuk tehát a nagyérdemü közönség figyelmét arra, hogy aki ezt a látványosságot közelebbről meg akarja tekinteni, az jöjjön az Ingóságközvetitőbe, mert a legjobb prizmás látcsövek a legolcsóbban, féláron, sőt féláron alul szerezhetők be az Ingóságközvetitőben. Raktáron vannak még nagyon szép hálószobák, kijátszott mester-hegedük, valódi Schundacimbalmok, ebédlőasztalok, nagyon szép antik órák, antik poharak antik butorok, mosó- és mangorlógépek, susztereknek és szabóknak való varrógépek, székek, hintaszékek, mindenféle magánus butorok, kandelláberek, lámpák, képek, tükrök és minden elképzelhető ingóságok.

HOCHBERG GRÓF RAGASZKODIK ILEANA HERCEGNŐVEL VALÓ ELJEGYZÉSÉHEZ.

Bukarest, február 25. A Neue Freie Presse egyik legutóbbi száma közölte cannesi tudósitójának egyik jelentését, Hochberg gróffal ott folytatott beszélgetéséről. Hochberg tagadta, hogy Ileana hercegnővel való eljegyzése felbomlott és kijelentette, hogy ő is elutazik Kairóba.

Itteni kormánykörökben erről az interjuról kinos érzésekkel vettek tudomást. Az eljegyzés felbontása ugyanis elhatározott tény és egyáltalában nem felel meg a valóságnak az az állitás, hogy Hochberg gróf Kairóba utazik ahol Ileana hercegnővel találkoznék.

Mária királyné és Ileana hercegnő egyébként Egyiptomból még Sziriába és Palesztinába is utazik és nem március végén — mint az eredeti terv szólt — hane mesak május végén tér vissza Bukarestbe.

RÁDIÓ-MŰSOR

SZERDA, FEBRUÁR 26.

BUDAPEST. 9.15 : A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. — 9.30 : Hirek. — 9.45 : A hangverseny folytatása. — 11.10 : Nemzetközi vizjelzőszolgálat. — 12 : Déli harangszó. — 12.05 : Soványka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. — 12.25 : Hirek. — 12.35 : A hangverseny folytatása. — 13 : Időjelzés, időjárásjelentés. — 14.30 : Hirek, élelmiszerárak. — 15 : Piaci árak. — 15.30 : Morse tanfolyam. — 16.10 : Szekeres Kálmán dr előadása : „A föld mint bolygó.“ — 16.45 : Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hirek. — 17 : Perlaky Lajos felolvasása. — 17.30 : Szórakoztató zene. — 20 : Vitéz Miklós novellái. — 20.40 : A Waldbauer—Kerpely magyar vonósnégyes hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. — Utána kb. 22.30 : Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. — Majd a Fejes szalonzenekar, az Ostende jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból.

DEBRECENI KALAUZ

160 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ára részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Háziasszonyok!

Az ötórai teák, jour-ok és házibálok asztalára :

Meinl-tea
rum
likőr
csokoládé
pralinee
keksz
szardinia
libamájkrém

Meinl Gyula rt.
Ferenc József ut 59. Telefon 4-93.

Karcolatok a Népszerü Főiskolai Tanfolyamról

Szombaton hat órakor a Kollégium disztermében nyilik meg az uj ciklus.

A Főszerkesztő Ur volt szives emlékeztetni arra, hogy ebben a ciklusban valahogy elmaradtak a Karcolatok a Népszerü Főiskolai Tanfolyamról. Pedig ez jó remlámnak bizonyult, mondja. Nem azért, mintha a karcolatok olyan jók volnának, hanem szemet szurnak sok embernek.

„Ugyan már hogyan lehet karcolatokat irni tudományos előadásokról" — mondják. Szeretném tudni, hogy mi lekarcolni való van azokon ? Mert értem, hogy valami jótollu ember karcolatokat ir az országgyülésről. Ott sok minden történik, néha még verekesznek is a képviselők. De egy tudományos előadás az más. Ott nem történik semmi különös, Mert hogy elvétve, uram bocsáss meg, hogy esetleg valaki — kétszáz nagyon is érdeklődő ragyogó szempár között — elalszik az előadáson, azon nincs mit megirni.

Szóval azt a körülményt, hogy karcolatokat irunk az előadásokról, sokan fejcsóválva fogadják, de elolvassák azért a karcolatot, mert kiváncsiak, hogy ugyan mit lehet elmondani egy tudományos előadásról irt karcolatban. Mondják, hogy van benne valami nem mindennapi.

No lássa, mondja a Főszerkesztő Ur, ezért jó reklám a karcolat. Irjon most is egyet.

Teljesen felesleges, mondom, a mostani előadásaink olyan érdekes tárgyuak, hogy azok nem szorulnak reá egyáltalán reklámra. Teljesen elég, ha annyit jelzünk róluk, amennyivel a hirszolgálatnak tartozunk és a közönség örülni fog neki, hogy végre hallhat erről valamit, pl. amerikai egyetemekről, a hangos filmről stb., stb. Ma vagy holnap megjelennek már minden jobb üzlet kirakatában a mi szépen nyomott plakátjaink, az Egyetemi Nyomda nyomta őket nagy gonddal és szeretettel és hirül viszik mindenfelé a mi előadásaink cimét és időpontjait. Ezek a plakátok is most ujdonságszámba mennek. A közönség már pont három éve nem látott Népszerü Főiskolai plakátokat. Tehát most mindenkinek feltünnek. Mert azelőtt ott diszeleg tek minden jobb üzletben. Most is ott lesznek. Az elmult években meghivókat adtunk ki. De most az elnök ur őméltósága célszrübbnek látta, hogy ismét plakátokat adjon ki. S ennek egyszerü oka van. T. i. az idei programmunkban egy nagy ujitás észlelhető, mégpedig az, hogy most az előadások három helyen is lesznek.

A Kollégium disztermén kivül elmegyünk a debreceni Munkás-Otthon Szövetség szép nagy helyiségébe, amelyet közönségesen ugy hivnak, hogy Margit. Azután a Máv. mühelyben is lesznek előadásaink, az Egyetértés disztermében. Az Egyetértésben most igen megélénkült az élet és ezért hivta meg az Egyetértés az egyetemet.

Visszatérve az előbbeniekre, most jobb eszköz a plakát, mert ugyan ki győzné meghivóval azt a rengeteg tömeget, amely hivatva van az előadásokra eljönni. A meghivó csak egy embernek szól, a plakátot a nagy tömeg olvassa, főleg, ha a legforgalmasabb üzletekbe viszik. Pedig odaviszik.

Visszatérve a még előbbeniekre is, ha reklám nem is kell, de a közönséget mégis figyelmeztetni kell azokra a nagyon érdekes tárgykörökre, amelyeket a mostani gazdag és rendkivül változatos programm felölel.

Egyik igen illusztris előadónk a minap telefonon kéretett arra, hogy az ő előadásának ne csináljunk semmiféle reklámot, hogy az előadás ilyen érdekes lesz, ilyen meg amolyan jó. Ez teljesen felesleges.

Teljesen belátom az igazságot. Azt már megszokta a közönség, hogy a Népszerü Főiskola előadásai mind nagyon jók, azaz nemcsak tudományosan értékesek, hanem érdekesek is. Ezt tehát nem kell ujra és ujra elmondani. Hiszen a rendezőbizottság annyira őrködik a tanfolyam jó hírneve felett, még pedig két szempontból. Az előadások tudományosak is, de érdekesek is legyenek. Mert ebben senki sem kételkedik, hogy jó előadó nélkül nincsen előadás, de hogy feltételei közé egy nagyszámu közönség is odatartozik, némelyek talán hajlandók megtagadni vagy vitatni. S igazuk volna, ha itt a szó legszorosabb értelmében vett szaktudományról lenne szó. Itt elég a kevés megértő lélek. De itt nem arról van szó. A népszerü előadás céltévesztett, ha nincs nagy közönsége, mert célja minél szélesebb rétegekbe elvinni a tudomány áldásait. Itt azon van a hangsuly, hogy valamikép minél több embert figyelmeztessünk arra, hogy az előadások megkezdődnek. Sajnos, olyan időket élünk, az emberek annyira el vannak foglalva a mindennapi ügyes-bajos dolgaikkal, hogy nagyon is reászorulnak arra, hogy nem is egyszer, de többször is figyelmeztessük arra, hogy szombaton délután hat órakor a Kollégium disztermében ismét megkezdődnek a Népszerü Főiskolai Tanfolyam előadásai, amelyeket hihetőleg igen sokan keresnek fel. A tanfolyam régi hívei közül bizonyára nem marad el senki sem.

Örömhir Debrecen háziasszonyainak

A debreceni háziasszonyok régi vágya teljesült a napokban egy igen fontos közegészségügyi intézmény létesitésével. A modern és szakbavágó találmányok felhasználásával *Lakás* és *Parket* tisztitás, valamint *„Féreg"* irtási vállalat kezdte meg müködését a Nap ucca 3 .szám alatt.

Az uj intézmény elképzelhetetlenül fontos Debrecen háziasszonyaira, akik eddig sok bosszuságnak voltak kitéve a cselédmizériák miatt.

Az uj vállalat létesitésével most egy csapásra megszünik a sok kényelmetlenség, mert a takaritási vállalat elfogadja a lakások teljes takaritását naponta. A vállalat megbizható női alkalmazottai a megrendelt időben pontosan jelentkeznek a felvállalt lakásban és rendbehozzák a szobákat. A cselédség feleslegessé válik és a háziasszonyoknak igen jelentékeny megtakaritást jelent, mert hiszen a vállalat igen olcsón és előnyösen vállalja a lakások napi takaritását.

A „Kristály" cég alatt megindult „Lakás és Parket" tisztitási vállalat munkakörébe vág a „Féreg" irtás is, amellyel a legtöbb ember ugy van, mint némely betegséggel, amit mások előtt titkolni szeret. Pedig miként a betegséggel azonnal orvoshoz kell menni, ugy a lakásban előforduló tisztalanság ellen is nyomban szakemberhez kell fordulni. A *„Kristály"* vállalat hatóságilag kipróbált és elismert szerrel végzi a féregirtást. Ez az uj szer a „Parasin" féregirtó szer, amely teljesen szagtalan, mérget nem tartalmaz és biztos hatásu. „Parasin" féregölő szernek van még egy előnye, hogy amig a ciánnal vagy más gázzal folytatott tisztitások életveszélyesek és hosszantartóak, ugyhogy a tisztitás alá kerülő helyiségek napokig nem vehetők igénybe, addig „Parasin" gyors eredménnyel pusztitja ki a kellemetlen és álmokat zavaró férgeket és a lakások azonnal, munka teljesitése után ép olyan használhatóvá van rendelkezésre bocsátva, mintha mi sem történt volna és legkevésbé vehető észre, hogy a vállalat alkalmazottai férgeket irtottak volna. A lakás parasiták irtása igen könnyen és diszkréten eszközölhetők a „Parasinnal", ugy hogy senki észre sem veszi, mit végeznek a szomszédos szobában. Felhivjuk Debrecen háziasszonyainak figyelmét a házagpótló „Kristály" lakástisztitási vállalatra amelynek telefonszáma 12.83. Nap u. 3.

Holló László gyüjteményes kiállitása Debrecenben

Kellemes meglepetésben lesz része vasárnap a debreceni müértő közönségnek : a magyar festőművészet egyik legkiválóbb képviselője, a zseniális tehetségü *Holló* László nagyszabásu gyüjteményes kiállitást rendez Debrecenben.

Holló László nemrégiben Budapesten az Ernszt-muzeumban állitott ki, amikor is a fővárosi sajtó egyértelmüleg megállapitotta róla, hogy a debreceni származásu festőművész a legnagyobbak közül való.

Az országos hirnevü, páratlan tehetségü piktor gyüjteményes kiállitása vasárnap délelőtt nyilik meg a városháza közgülési termében. Holló legujabb tárlata iránt máris óriási érdeklődés nyilvánul meg.

A DEBRECENI GÖR. KATH. MÜKEDVELŐK NAGY SIKERREL ADTÁK ELŐ A GYURKOVITS LEÁNYOKAT

A debreceni gör. kath. ifjak Mária kongregációja vasárnap délután kitünően sikerült előadást rendezett a Vigkedvü Mihály uccai iskola nagytermében. A kongregáció tagjai Herczeg Ferenc Gyurkovits leányok cimü vigjátékát adták elő, — nagy játékkészséggel és rendkivül ügyesen.

Az előadás előtt Medvigy Mihály, reálgimnáziumi tanuló sok ötlettel, szellemességgel és finom humorral füszerezett konferálása keltett általános tetszést és derüt. A konferálót lelkesen megtapsolták.

Ezután kezdetét vette az előadás, melyen különösen Szilágyi Joli, Szabolcsy Joli, Orosz Médy, Krimi László és kisebb szerepeikben Szabó Árpád, Kuzmiák Miklós, Volosin Antal és Rektor Mihály tüntek ki, pompás alakitásukkal. Mellettük : Novák Joli, Volecskánics Béla, Hlatky Zoltán, Orosz Ádám, továbbá Kelemen Irénke, Szabolcsy Ady és Lenke, valamint Lehóczky Imre voltak jók. A közönség nagy tetszéssel fogadta az előadást s igen melegen ünnepelte az ambiciózus szereplőket.

Az előadásnak csak az az egyetlen hibája volt, hogy körülbelül egy teljes órai késéssel kezdték meg. — Igy nem szabad bánni a közönséggel.

A darab előadása után a fiatalok táncra perdültek s a legjobb hangulatban maradtak együtt a késő esti órákig.

Hibás mágnesgyujtókat

tökéletesen javit, ujra de'ejez teljes garancia mellett:

Földv ri, Széchényi-u. 55.

SZINHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR :

Szerda este 8 órakor: **Az égő város.** Kardoss Géza fellépésével. — C bérlet. 21.

Csütörtök este 8 órakor: **Az égő város.** Kardoss Géza fellépésével. — D bérlet. 21.

Péntek este 8 órakor: **Az égő város.** Kardoss Géza fellépésével. Bérletszünet.

KARDOSS GÉZA ÜNNEPLÉSE.

Kedden tartotta nevenapját **Kardoss Géza**, a Csokonai szinház közszeretetben álló, népszerü direktora. Ebből az alkalomból rengetegen keresték fel a szinigazgatót, akit melegen meggratuláltak.

A vendégeket és a szintársulat tagjait a szinház cukrászdajában látta vendégül Kardoss direktor. A megjelentek kitünő hangulatban, sokáig együtt maradtak és lelkesen ünnepelték a szinigazgatót. A szintársulat tagjai közül egyesek humoros jeleneteket rögtönöztek, melyekkel még inkább fokozták az őszinte jókedvet.

A legnagyobb sikert a bájos **Kardoss** Editke aratta, aki nagyon kedvesen szavalt. Ez a szavalat volt a legszebb ajándék, amit a népszerü direktor kapott.

Este „Az égő város" előadása alkalmával szintén melegen ünnepelték Kardoss Gézát, aki tudvalevően „A vörös" szerepében óriási sikert aratott.

Szinházi iroda jelentése :

Ma és minden este Földes Imre nagy sikert aratott drámája:

Az égő város.

Kardoss Géza fellépésével A „Tüzek az éjszakában" trilogia második része Minden idők legnagyobb irredenta drámája.

Szerdán és csütörtökön délután — 3 órai kezdettel. — mérsékelt helyárakkal, ifjuségi előadásban:

Katica

Uránia

TELEFON: 12-51

Ma: fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor: a legszebb film, mióta az Uránia megnyilt:

FEHER ÁRNYAK.

A Metro 16 felvonásos, hangos filmje. Főszereplők: Monte Blue és Raqel Torres

Állatbarátságok. Kulturfilm.

A rendőrnek igaza van! Burleszk.

Szervusz Debrecen! Felvételek a korzóról, közkivánatra prolongálva.

Pénztárnyitás délelőtt 11 órakor, délután előadás előtt egy órával.

METEORBAN szerdán: Két sláger egyszerre! **Rajah.** (Hindu szerelem.) Keleti történet. Mary Odette és Joshua Keannal s **A 17-es zsákban.** Szinmü. Dolly Davis és Erna Morenával.

Előadások: 6 és 8 órakor.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-müsort.

A NAP HIREI

Változás a Társadalombiztositó Intézet vezetésében

Mint értesülünk a Társadalombiztositó Intézetben a napokban történt eseményekkel kapcsolatban változás áll be és a Társadalombiztositó Intézet központi igazgatósága dr Bénárd Jenőt bizza meg a debreceni kerületi pénztár vezetésével. — Dr Bénárd valószinüleg már szerdán átveszi a debreceni kerületi pénztár vezetését.

MILODIN

arckenőcsöt

használjon. — Beszerezhető mindenütt!

1 tégely P 0.50, 1.—, 1.50.

Nappali használatra 0.80, 1.20.

JESZENSZKY ANDOR,

Debrecen, Kossuth-u. 1.

— **Március hó elsején, délután hat órakor nyilik meg a Kollégium díszteremében a Főiskolai Tanfolyam.** Az Egyetemi Népszerü Főiskolai Tanfolyam tavaszi ciklusa március hó 1. napján, délután hat órakor a Kollégiumi díszteremben nyilik meg. — Dr Verzár Frigyes egyetemi tanár ez alkalommal tartja meg az amerikai egyetemi városokról szóló előadását. Ebben az előadásban azokat a tapasztalatokat ismerteti, amelyeket azokban az egyetemi városokban szerzett, amelyekben a múlt év őszén, — meghivások folytán, — előadásokat tartott. A belépti díj 30 fillér, egyetemi hallgatóknak és tanulóknak 15 fillér. Jegyek elővételben Springernél (Piac ucca, főposta mellett) és a tanfolyam pénztáránál, (amely a kollégiumi díszterem előszobájában van) az előadás előtt már egynegyed órával előbb kaphatók. Az előadás pontosan hat óra tiz perckor kezdődik.

— **Szakfelügyelői látogatás.** Géher Lajos, a gazdasági iskolák szakfelügyelője meglátogatta a debreceni II. számú állami gazdasági népiskolát. A tanitásba elért eredményeket 2 napon át figyelte és a tapasztalt eredmények felett a legteljesebb megelégedését **nyilvánította.**

— **A pénzügyminiszter meghosszabbitotta a rögzitett adók felmondásának határidejét.** A kereskedelmi és ipurkamara értesiti érdekeltségét aról hogy a m. kir. pénzügyminiszter — 25900—1930. VII. számú körrendeletével megengedte azt, hogy azok az adózók, akiknek általános kereseti adóalapjuk, illetőleg jövedelem és vagyonadóalapjuk a folyó évre változatlanul fenntartandó lenne, adóalapjuk újabbi megállaptiását szabályszerü adóbevallás csatolása mellett, legkésőbb folyó évi február hó végéig kérhetik.

— **Az első rádió-körözés.** A rendőri rádió tegnap délelőtt az első külföldi körözést felvette és azonnal továbbitotta is rádión az ország összes rendőrhatóságaihoz. A külföldi körözést a hamburgi rendőrség közevlitette. A körözés szerint Strikfeld Gyula 35 éves abesterdi születésü terménynagykereskedő 210.000 márkás hamis bukás után ismeretlen helyre szökött. 172 cm. magas, karcsú, elegáns ruházatu férfi, kinek saját nevére szóló útlevele van

Nagyszabásu orvvadászati ügyben inditott eljárást a rendőrség

Az erdőőr kölcsönfegyverével lövöldözte le a vadakat.

Nem mindennapi orvvadászati kihágási ügyben inditott eljárást a debreceni rendőrség kihágási birósága. — A nagycserei csendőrség ugyanis tudomást szerzett arról, hogy Huszti Sándor nagycserei lakos birtokában egy vadászfegyver van és azzal vadászati engedély nélkül idegen területen pusztitja a vadakat és azokat fogyasztja. A csendőrség nyomozása megállapitotta, hogy Huszti Sándor Balogh András nagycserei erdőőrtől kapta kölcsön a vadászfegyvert és a fegyver használatáért az elejtett vadak felét átengedte Balogh erdőőrnek.

A kölcsönfegyverrel Huszti Sándor eredményesen vadászott, mert két őzet, egy fácánkakast és egy nyulat ejtett el. A két őzet Balogh András kapta meg, aki családjával együtt el is fogyasztotta a jó őzpecsenyét, a bőrét pedig elásták. A fácánkakas és a nyul husából viszont a Huszti familia lakmározott. A csendőrőrs őrizetbe vette a bünjeleket és elkobozta a Husztitól kölcsönkapott automata amerikai Winchester vadászfegyvert, egyuttal pedig az ügyet a kihágási eljárás lefolytatása végett áttette a rendőrbirósághoz. Tekintettel arra, hogy az orvvadászat a debreceni nagyvadásztársulat és a nagycserei vadásztársulat területén történt, a két vadásztársulat is feljelentést tett az orvvadász és a büntársa ellen. Az eljárás folyamatban van.

— **A „Haladás" új száma** folytatja Kiss rádió ankétját, hozza a Károli Inkognitó és Kiss István regényciklusait. Nemo: Iró és börtön K. Geglédy: Távozók és egészek. Halom Alul, Tiszántúli: Nyersanyag, Aanyaság, Vajúdó szellem. Idők járata. — S. Siknek Öröl a malom. Az agyban, Csirázás. Inkognitó Indulatok, Veszély és Pali fiusága, Ego Virad. — Könyvtár és ember, Gyermekszíven, Debreceni következő számunk, Tessék besétálni, Legújabb csodák, Károli A nagy műsor, Lelkek beszédje. Mai fiatalságö rejtvénytár, regénytár képes mellékletek. Egyes szám ára egy pengő. Megrendelhető a Haladás kiadóhivatal. Szatmár.

MILODIN

kölni viz

az arcbőrre igen kellemesen hat. Az illatát egész napon át megtartja. — 1 deka 32 fill.

1 üveg P 1,20, 1.60, 3.20, 6.—

— **A Magyar Turista Egyesület debreceni osztály tagjaihoz!** Az egyesület diósgyőri osztálya amatőrfénykép kiállitást rendez. A kiállitást Miskolcon, 1930. év április hó 6—13-ig a Villamossági Rt., Városházteri kiállitási csarnokában, 1930. április hó 15—22 napjáig pedig a diósgyőri vasgyári vendéglő emeleti nagytermében tartják meg. Megnyitás április hó 6-án, délelőtt 1 1órakor. A kiállitásra lehetőleg magyar tárgyu turista és természeti szépségeket ábrázoló fényképeket **kérnek beküldeni, mert különös** súlyt helyeznek Csonka-Magyarország megmaradt hegyvidékeinek, valamint a Nyírségnek és a Hortobágynak turista és idegenforgalmi propagandájára. A beküldött fényképek csakis 9x12 cm. és ezen felüli nagyságuak lehetnek. A 6x9 cm. nagyságuak nagyitandók. Minden fénykép kartonra ragasztva, a fénykép széleitől számitott 5—6 cm. pasparturával, s hátlapján a tárgy megnevezésével s a kiállító teljes címével (egyesület is) küldendő be. A beküldött fényképeket egy hattagu bizottság a kiállitás előtt felülvizsgálja és csak azokat engedi kiállitani, amelyek kidolgozás és téma szempontjából kifogástalanok. A kiállitott fényképek közül a díjazásra érdemeseket a bizottság választja ki. A díjazott fényképeken kivül jogában van az arra érdemeseket megdicsérni. Nem turista tárgyu fényképek is kiállithatók, de díjazva nem lesznek. A díjazott és megdicsért fényképek az osztály tulajdonába mennek át és azokat a felépitendő bánkuti menedékház falain keretbe foglalva fogják elhelyezni. A kiállitáson kizárólag amatőrfényképészek vehetnek részt, olyan fényképekkel, melyek még sem díjazva, sem megdicsérve nem voltak. Nevezési díj személyenként 2 pengő, mely összeget a kiállitás költségeire fordítják. Nevezési határidő 1930. március hó 15. A nevezéssel együtt a kiállitandó fényképek száma és nagysága is bejelentendő. A kiállitásra szánt művek legkésőbb 1930. március hó 25-ig az osztálynak elküldendők. A kiállitás nyitva lesz mindennap reggel kilenc órától, este nyolc óráig. Belépőjegy személyenként husz fillér. A kiállitók a kiállitás tartamára szabadjegyet kapnak. Minden a kiállitásra vonatkozó levelezés, valamint fényképek beküldése Erdey Gyula MTE. diósgyőri osztályának jegyzője, Diósgyőrvasgyár címre küldendő. Elnökség.

— **Helyreigazitás.** Lapunk szombati számában beszámoltunk arról a halálosvégü verekedésről, melyben ítéletet hozott a debrecni törvényszék Mint most értesülünk a verekedés nem a Harstein-féle vendéglőben történt, hanem attól távol, a Nyugati uccán. Ezt a tényt a Harstein-féle vendéglő jó hírneve érdekében szükségesnek tartjuk leszögezni.

x **Könyvujdonságok:** Reymount: Parasztok, (nobeldijas). Rruss: Fáraó Surányi: Csodavárók. Andai: Tenger tánc. Delle: A fekete lovag Remarque Nyúgaton a helyzet. Szép Ernő: Hortobágy. — Ezen könyvek kaphatók Antalffy József cégnél. Telefon 612.

MILODIN

pouder

még a fiatal leányok is örömmel használják, igen szépen tapad és nem feltünő!

1 dob. P 0.80, 1.60, 2.40.

x **Közös megállapodás folytán** 9x12 fényképpapir 60 fillér, levelezőlap 80 fillér. Előhivás mindenkinek ingyen, jóból másolás 16 fillér. Tucat 17 scheineres fényképlemez csak 2 pengő. Berzéki és Springer fotoszakuzletében.

— **Elitélt a rendőrség egy morózus házmestert.** Halász József, Vörösmarty ucca 18. szám alatti házmestert feljelentették a házbeliek, mert este 10 óra előtt kapupénzt szedett, azonkivül a házban lakó egyik bérlőt akadályozta a lakás rendeltetésszerü használatában azáltal, hogy a lakásbérlőt vendégei ki és bebocsátásában zavarta és őket molesztálta. A rendőrbiró tegnap vonta felelősségre a morózus házmestert, akit tiznapi elzárást helyettesitő negyven pengő pénzbüntetésre itélt el.

Gyászrovat

Dr. TARJÁN OSZKÁR GYÁSZA.

Mély gyász érte dr. Tarján Oszkárt a debreceni Hév. főtisztviselőjét. Test vére, Tarján Lajos, Szeged város hatósági állatorvosa, életének 46-ik évében elhunyt. Szeged város társadalmában igen népszerü férfiu halála széles körben keltett mély részvétet s kiterjedt rokonságot borított mély gyászba. — Temetése tegnap volt Szegeden.

Nóbik Gáborné sz. Csernák Judith 67 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 26-án, délután három órakor lesz Teleky ucca 90. számú gyászháztól az evangelikus egyház szertartása szerint a Hatvan uccai temetőbe. — A temetést Gebauer temetkezsi intézet rendezi.

Fehértói Dániel

klinikai szállitó

Dégenfeld-tér 4. sz.

Telefon: 11-85.

temetkezési vállalatának temetései:

özv. Kiss Károlyné sz. Kalmár Eszter, élt 78 évet. Temetése folyó hó 26. napján, délután három órakor lesz a Csapókert, Kinizsi ucca 95. számú gyászháztól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Péterfia uccai temetőbe.

Lévay Jánosné sz. Nagy Sára, élt 67 évet. Temetése folyó hó 26-án, dél előtt 10 órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól, a református egyház szertartása szerint tartandó énekszó után a Kossuth uccai temetőbe.

Szabó Gyula élt négy hónapot. Temetése folyó hó 27-én, délelőtt 11 órakor lesz a Szepessy ucca 23. szám alól a ref. egyház szertartása szerint tartandó énekszó után a Várad uccai temetőbe.

— **Kultúrdélután a Munkásotthonban.** A debreceni szociáldemokratapárt, folyó évi március hó másodikán, vasárnap délután négy órakor a Munkásotthon nagytermében, művészdélutánt rendez, a következő műsorral: 1. Munkás induló. Finn dal. — Énekli a dalárda. 2. Bevezető előadást tart Pajor Rudolf. 3. Ady: Kató a misén. Járosi: Két levél. Massenet: Csalogánydal. Énekli Pajor Ida énekművésznő. 4. Operaáriák. Énekli Hollai Béla operaénekes. 5. Szép Ernő, Szakasits Árpád és Lantos Béla versei Szavalja Tordai Judit. 6. Ady-versek. Citera-kisérettel énekli: Rudolfi Rezső énekművész. 7. Műdalok. Énekli: Pajor Ida énekművésznő. 8. Operaáriák. Énekli Hollai Béla operaénekes. 9. Várnai Zseni és Szakasits Árpád versei: Szavalja Tordai Judit. 10. Majolika. Játék egyfelvonásban. — 11. Várnai: Ne csüggesszen. Az élet harcában. Énekli a dalárda vegyeskara.

x **Vidéki útakra** a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám Telefon 320.

MILODIN

szappan

bársonysima arcbőrt kölcsönöz!

1 drb P 0.10, 0.50, 1.—.

— **Szabás-varrási tanfolyamot rendez az I. számú gazdasági népiskola** felnőttek számára. A tanfolyam ingyenes. Jelentkezni lehet az iskola igazgatóságánál, Mikepércsi út 10. sz.

Magyar Divatház, Piac-u. és Simonffy-u sarok.
Leszállitott árakban divatos, szép női tavaszi **kabátok.**

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti február hó huszonötödikén:

Időjárásunkban a keleti anticiklon lassu szétesésével kapcsolatban az lassu átalakulás folyamata meginduló ban van. Ennek jelen nálunk ugyan még a légnyomás lassu esésén kivül semmi sem észlelhető, felhőzet egyáltalán nincs és a légmozgás is a minimumra redukálódott. Ennek következményeképen az, hogy az éjjeli lehülés igen erős, az elmúlt éjjel is meghaladta a C-t a fagypont alatt, mig a nappali felmelegedés is tekintélyes a mai maximum elérte a 7 C-t.

Időprognózis: **Egyelőre lényeges változásra nincs kilátás. Derült, nyugodt és száraz idő várható, erős éjjeli lehülléssel és fokozódó nappali felmelegedéssel.**

— **Elitélt rabló katonaszökevény.** Szegedről jelentik: A törvényszék Varju Mihály román katonaszökevényt, aki a múlt év szeptemberében Szegeden lakó hozzátartozóit kirabolta, lopásért hathónapi börtönre itélte.

FAIPAR bútorüzlete, Király u. bent 4. szám alatt van.

x **A mai súlyos gazdasági viszonyok** között is akad cég, amely terjeszkedik. A siker titka pedig nagyon egyszerü, mindig változatlan jó minőség, olcsó ár mellett. Ezt a szabályt mindenkor hiven követte a Meinl-cég, amely e hó elején nyitotta meg Pestszentlőrincz, Üllői út 135. szám alatti fióküzletét és — ugy halljuk — még e hó első felében meg fogja nyitni Székesfehérvárt, a Nádor ucca és a Basa ucca sarkán levő fióküzletét is.

HÁLÓK a legelőnyösebben a Király uccán, Faiparnál.

— **Most van évfordulója az utolsó szigorú fagyhullámnak.** A tavalyi rendkivüli szigoru télnek ezekre a napokra esett utolsó komoly fagyhulláma. Tavaly ilyenkor —22 fokig sülvedt a hőmérő s reggel —21 fok volt. Ettől kezdve fokozatos, lassu enyhülés állott be. Február hó végére türhetőre fordult a tél. A nappalok hőmérséklete a zéró fölé emelkedett, az éjszakák fagya 10 fokon belül mozgott. Március első fele azonban ismét kellemetlen meglepetéseket hozott, amennyiben, ha a nappalok egyegy fokos melegre enyhültek is, az éjszakák 10—12 fokos faggyal jártak.

MÜVÉSZI és egyszerü ebédlők a Faiparnál.

— **Szíriusz nem szemfényvesztő.** — A szegedi járásbiróság most tárgyalta Szíriusz-mester, az ismert időjós ügyét. Szirusz a nyár folyamán Szegeden tartózkodott s itteni tartózkodásával kapcsolatban egyik fővárosi lap támadást intézett ellene. Az újság cikk nyomán a szegedi kir. ügyészség csalárd szemfényvesztés cimén eljárást indított Szíriusz ellen. A mostani tárgyaláson Szíriusz több levelet olvasott fel, amelyekkel azt bizonyította, hogy tudása nem szemfényvesztés. A járásbiróság Szíriusz mestert az ellene emelt vád alól felmentette.

BUTORT, részletre is, szénet, jót olcsót vásárolhat a Faiparnál.

Kis testvérem...

Látom most lelki szemeim előtt,
Amint megmássza a sziklatetőt
S ragyogó arccal, vigan rám nevet
Vagy kalapjával felém integet:
Vigasztalva, hogy ne féltsem őt.

Vagy amint füzfavesszőn lovagol
A vadvirágos réten valahol,
Ahol csobogva zenél a patak,
Lesi a fürge, csillogó halat
És hogy elfogja, le-lehajol.

Látom: kék szemét nyitja kerekre,
Néz az alkonyban izzó hegyekre.
A hegyek ormát felhő övezi,
Kis kárörömmel, gunnyal kérdezi:
— Ilyen ugye nincs Debrecenbe'?

A patak mentén sárgolyót dagaszt
És szép, formásra gömbölyíti azt.
Napon szárítja, jó kemény legyen
Ezzel csatáznak majd a réteken:
Hej! sok ellenséget megszalaszt.

Kis kertünkben a diófa alatt
Épit tündéri fellegvárakat.
Hadvezér lesz, ki semmitől se fél
S hazáért harcol, a hazának él.
— Ő megy elől, hát győz a csapat. —

Este, látom... már ágyában pihen,
Mindjárt elalszik szépen, csendesen.
Álmában vív majd száz véres csatát:
— Most morzsolgatja az esti imát
És suttogja halkan a nevem. —

BARTHA KATÓKA.

— **Elitásuk biztositására uj törvényt sürgetnek a hadirokkantak.** A hadirokkantak Budapesten gyülést tartottak, amelyen elhatározták, — hogy törvénytervezetet terjesztenek a kormány elé, amelyben kérik, hogy külön igénymegállapító bizottságot állitson fel és amelynek határozata ellen a népjóléti miniszterhez, valamint a Közigazgatási Bírósághoz lehessen fellebbezni.

— **Cipőben hordható kályha.** Wolf József ujkécskei cipészmester szenzációs találmányát óhajtja szabadalmaztatni. A találmány lényege: cipőben hordható kályha. A cipészmester találmánya olyan cipő, amely kettős talppal van ellátva, a talp üregében elektromos fütőtestet helyezett el, a sarokban pedig egy kontraktust. — A villanyzsinór egyszerüen bekapcsolható a cpősarkában levő kontraktusba és ezzel a fütőtest állandó, egyenletes meleget áraszt magából. Különösen nagyjelentősége van a találmánynak olyan foglalkozásuaknál, akiknek több órát kell a hideg téli napokon állaniok, például rendőröknek, villamoskocsi vezetőknek stb, használhatják ezt a melegitőt az uccán járókelők is, akik fázósak, olvképpen, — hogy hazulról való eltávozásuk előtt 10—15 percik bekapcsolva tartják az áramot, amely átmelegíti a cipőt és másfél órán keresztül melegen tartja a lábat.

— **Egy magyar ember szenvedése a demokratikus cseh államban.** Varga József pozsonyi lakos 1918-ban bérbevett egy szállót és nagy tatarozási költséggel átalakíttatta, mire azonban készen lett, a minisztérium az épületet államnyomda részére elrekvirálta. Az évekig tartó harc Varga összes vagyonát felemésztette, ugyannyira, hogy végül adóhátralék cimén már a butorait is elárverezték. A magyarság nagy részvéttel viseltetett Vargával szemben, mert Varga esete szemléltető példát nyujt arról a demokráciáról, melyben a magyar kisebbség részesül Csehországban.

Adónaptár

Február 25-én bélyegben kell leróni a 48 pengőtől 240 pengőig terjedő általános forgalmiadóátalány ötödik hatodrészét.

Az általános forgalmiadót havonta, vagy hosszabb időközökben készpénzzel fizető adózók előleget tartoznak fizetni a februári adóösszeg biztositásaként.

Február 28-án bélyegben kell leróni a 48 pengőtől 240 pengőig terjedő általános forgalmiadóátalány februári utolsó hatodrészét.

Készpénzben kell befizetni a személy és árufuvarozással foglalkozók részéről a januári személy-, podgyász- és árúforgalomról vezetett kimutatásnak megfelelő fuvarozási illeték összegét.

Február végéig lehet a mult évi adóösszeg rögzítése ellen felszólalni. A beadvány bélyegmentes, azonban csak ugy kerül tárgyalás alá, ha az adózó szabályszerü adóbevallást is mellékel.

Ugyancsak február végéig kell beszolgáltatni a jövedelem-, vagyon- és általános kereseti adóra vonatkozó adóbevallásokat, ha csak nem történt rögzités, tekintettel az adóalapra.

— **A osztálysorsjáték húzásán** a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 40.000 pengőt nyert: 53227. 20.000 pengőt nyert: 44082. — 5000 pengőt nyert: 56271. 4000 pengőt nyert: 63739. 3000 pengőt nyertek: 13047, 35238, 2000 pengőt nyertek: 7572. 18775,19679, 21248, 62025 1000 pengőt nyertek: 1379, 7708, 34178, 62603, 83090. 800 pengőt nyertek: 2069, 3882, 14838, 19531, 23731, 40925, 72218. 600 pengőt nyertek: 6723, 7594, 12816, 14452 21543 43262 21543 36818 43262 49388 59801 61004 500 pengőt nyertek: 3481 6664 13348 15394 23766 28174 32930 31667 51724 52990 63517 73619 75497 75546. — Ezenkivül kihúztak még 400, 300 és 150 pengő nyereményeket. A húzás folytatása e hónap 27-én lesz.

— **Hat fiatalember meghalt, egy leány megvakult New-Yorkban a metilalkoholtól.** Newyorkból jelentik: Az alkohol tilalom megint halálba vitt egy fiatalembert. Miután vasárnap öt fiatalember halt meg autócélokra szolgáló metilalkohol fogyasztásától, hétfőn újabb metilalkoholos mérgezés történt. Egy vidám kiránduló társaság tagjai: három tizenhétéves fiatalember és egy tizenhatéves leány útközben wishkyt vásároltak egy útszéli vendéglőben. A wishky metilalkoholból készült és az egész társaság rosszul lett tőle. Az egyik fiatalember rövidesen meghalt, a másik kettő a halállal vivódik, a 16 éves leány pedig megvakult.

Ahány ember annyi nézet

de mindenki nézete megegyezik abban, hogy épület bádogosmunkát, csatornázást, vizvezetéki felszerelést szakszerüen és jutányosan

Fülöp Miklós

bádogosmester utján kapunk. — Uzlete:
Debrecen, Csapó ucca 3. sz.
Telefon 9-17.
Költségvetés ingyen.

— **Felgyógyult a pályaőr leánya, aki nem emlékszik arra, hogy a vonat elé vetette magát.** Beszámoltunk arról a tragikus öngyilkossági kisérletről, melyet Halász Rózsika, Halász szarvasi vasuti pályaőr leánya követett el. A szerencsétlenül járt fiatal leányka napokig a halállal vivódott a gyulai közkórházban. A beteg eszméletre tért és állapota annyira javult, hogy az orvosok véleménye szerint minden valószinüség szerint életben fog maradni. Csodálatosképpen a leány nem emlékszik arra, hogy a vonat elé vetette volna magát s csak vasárnap tudta meg azt is, hogy a lábai hiányoznak. Tettét, melyhez okot szerelmi bánata szolgáltatott, az orvosok véleménye szerint pillanatnyi elmezavarában követte el.

— **Becsületsértési és rágalmazási per az elmaradt báli meghivó miatt.** *Nagykanizsáról* jelentik: Az egyik leányegyesület nemrégiben bált rendezett. A meghivók szétküldésénél szóba került egy fiatalember neve. A rendezők közül két hölgy felszólalt, hogy az illető fiatalembernek nem szabad meghivót küldeni, mert börtönviselt ember. Most a bál után tudomására jutott a szóbanforgó fiatalembernek, miért nem kapott meghivót a bálra. A fiatalember a járásbiróságon rágalmazás miatt feljelentést tett a hölgyrendezők ellen. A nem mindennapi ügyet a közeljövőben tárgyalja a nagykanizsai járásbiróság, amely előtt állitólag a hölgyek bizonyitani akarják állitásukat.

A debreceni kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság!
28165—1929. tk. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.
KIVONAT.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben debreceni bej. cég végrehajtatónak, Csató Gábor és neje Bacsa Erzsébet, álmosdi lakos, végrehajtást szenvedők ellen inditott végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 472 pengő tőkekövetelés és járulékai behajtása végett, a debreceni kir. járásbiróság területén levő, Álmosd községben fekvő s az álmosdi 1173. számu telekkönyvi betétben, A + 1. sorszám, 1020—2-c. hrsz. alatt foglalt, 368 négyszögöl területü szántóra, a Berek-dülőben, 1032 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést **1930. évi április hó 14. napján, délután 1 órakor,** Álmosd községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár tiz százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. tc. 42. paragrafusában meghatározott árfolyammal számitott óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni (1881: LX. tc. 147., 150., 170. paragrafusok; 1908: LX. tc. 21 paragrafus.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha több bet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyananyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. tc. 25. paragrafus.)

Debrecen, 1929. évi december 5.

Koós, s. k.,
kir. járásbirósági
alelnök.
A kiadmány hitelül:
Szentgyörgyi, s. k.,
kiadó.

Jó minőségü tégla és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Hatvan ucca 1/3. sz. III. em. Telefon 610.

SPORTHIREK

A Bocskay megveszi a Budai II-től a pályaválasztó jogot

Ujpest nem akar Debrecenbe jönni.

Március 9-re tűzték ki a Bocskay-Budai „11" mérkőzést. Ezt a mecceset — mint már régebben megirtuk — a Nemzeti—Ujpest. III. ker.—Somogy és az esetleges Ferencváros—Bástya (ezt a mecceset ugyanis valószinüleg csütörtökön játszák le) mérkőzés miatt szombatra akarták előrehozni. Tegnap aztán a Bocskay uj tervet ajánlott a Budai „11"-nek. A debreceniek ugyanis meg akarják venni a budaiaktól a pályaválasztó jogot s erre igen előnyös ajánlatot tettek. A hirek szerint a budaiak valószinüleg elfogadják a tervet, már csak azért is, mert a budaiak Debrecenben eddig több pontot vettek el a Bocskaytól, mint Budapesten.

Ugyanekkor arról értesültünk, miszerint az Ujpest hasonló ajánlatot tett a Bocskaynak. — Az Ujpest ugyanis nem szeretne Debrecenbe leutazni. A Bocskay a pályaválasztási jog eladásáért nagyobb összeget kér, amit a hirek szerint az Ujpest meg is ad.

A bajnokság állása

csak a tavaszi eredmények alapján:

1. Bocskay	2	2	—	6:0	4
2. Bástya	2	2	—	8:2	4
3. Ujpest	1	1	—	3:2	2
4. Kispest	2	1	1	4:4	2
5. Pécs-Baranya	2	1	1	1:4	2
6. Budai „11"	1	—	1	0:0	1
7. III. ker. FC	2	—	1	1	3:4	1
8. Attila	2	—	1	1	1:2	1
9. Somogy	2	—	1	1	1:3	1
10—11. Ferenc.	—	—	—	—	—:—	—
10—11. Hungária	—	—	—	—	—:—	—
12. Nemzeti	2	—	—	2	1:7	—

12:20.... Bocskay—Nemzeti.

Ez az arány azt jelenti, hogy a Bocskay eddig csupán tizenkét, mig a Nemzeti már husz játékosát szerepeltette bajnoki mérkőzésein. Ebből is megmagyarázható, hogy miért győzött a Bocskay.

VASÁRNAP FOLYTATÓDNAK KELETMAGYARORSZÁG BIRKOZÓ CSAPATBAJNOKSÁGAI.

A keletmagyarországi kerülethez tartozó egyesületek az elmult vasárnap kezdették meg a kerületi birkozó csapatbajnokság lebonyolitását, amely versenyek már is szép eredményeket hoztak, ugy hogy megvan minden remény arra, hogy a további küzdelmek még nivósabb sportot fognak nyujtani, mint az eddigiek. A vasárnapi küzdelmekben már a Debreceni Egyetemi Athlétikai Club csapata is, valamint a Püspökladányi Levente Sport Egylet csapata is fog indulni, amely csapatok indulása még érdekesebbé teszi a versenyeket. A sorozatos csapatbajnoki küzdelmek ismét a DTE tornacsarnokában (Péterfia u. 76. sz.) délután 4 órai kezdettel fognak lebonyolittatni, igen olcsó helyárak mellett, hogy ezáltal is mindenkinek lehetővé legyen téve a versenyeken való részvétel.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Tizenháromezer asztalosmester keres megélhetést a haboruelőtti kilencezerrel szemben

Az ország asztalos iparosságának helyzete napról napra válságosabbra fordul. A csonka országban tizenháromezer asztalosmester keresi megélhetésének lehetőségét, a háboru előtti Nagymagyarország kilencezer önálló asztalos iparosával szemben. Az asztalos ipar pedig nagy fejlettsége és versenyképes termelése alapján sokkal jobb körülmények között lehetne, ha az illetékesek részéről megfelelő intézkedések történnének ennek a nagyfelkészültségü iparágnak a talpraállitása érdekében Ilyen lehetőséget nyujtnt többek között a külföldi kivitel kibővitése, amire néhány egyszerü intézkedés és a hitelkérdés megfelelő megoldása révén alkalom is kinálkozik. Az Asztalosmesterek Országos Szövetsége március 2-án délelőtt 9 órakor, Budapesten, az Asztalosmesterek Otthonában, Nagy Antal, főv. biz. tag elnöklete mellett nagygyülést tartanak, amely tárgyalás alá veszi mindazokat a kérdéseket, melyek alkalmasak az asztalosipar nehéz helyzetének enyhitésére. Igy tárgyalásra kerülnek: az export-hitel ügye, a közszállitások terén mutatkozó panaszok, a szakmának jogosulatlan versenyt támasztó üzemek müködésének megszüntetése és a társadalombiztositás sulyos terhei ellen való állásfoglalás. A budapesti nagygyüléssel egyidejüleg a vidéki városok asztalosmesterei ugyancsak gyüléseket tartanak a fővárosi nagygyüléssel azonos napirend mellett.

Terménytőzsde

A terménytőzsde irányzata rendkivül változatos volt. A megnyitáskor lanyhán indult az üzlet. A csikágói gabonatőzsde 5 centes árhanyatlást jelentett és erre a hirre az árfolyamok rohamos tempóban morzsolódtak le. A kedvezőtlen külföldi irányitás éppen alkalmas időpontban érkezett, tekintettel arra, hogy a márciusi angazsmánok lebonyolitásának ma van az utolsó napja és holnap már hivatalosan megkezdődik a kötések felmondása.

A külföldi irányitás ily körülmények között nagy rombolást végzett a terménytőzsde irányzatában és a hangulat rendkivüli deprimált volt. Átmenetileg átlag hatvan filléres árfolyamveszteség mutatkozott a buzánál és a rozsnál és valósággal megváltás volt a terménytőzsde helyzetére, hogy a tőzsdeidő vége felé liverpooli jelentésre, de főleg külföldi vásárlásokra az irányzat erőteljesen megjavult ugy, hogy a legtöbb esetben az átmenetileg szenvedett veszteségek teljesen megtérültek és végeredményben a tegnapi zárlathoz nem mutatkozott számottevő árváltozás.

A készárupiacon teljes mértékben a határidőüzleti hangulathoz igazodott az irányzat, azzal a különbséggel, hogy mig a határidőüzleti forgalomban a veszteségek zárlatig megtérültek, addig a készárupiacon ez a fordulat nem érvényesült olyan nagy mértékben. A tőzsdeidő elején nagyobb veszteségek mutatkoztak, helyesebben csak lényegesen olcsóbb árfolyamok mellett voltak eladhatók a tételek.

A zárlatnál is még 20—40 filléres veszteség mutatkozott a tegnapi zárlathoz képest. A spekuláció itt is rendkivül tartózkodó volt és a forgalom jelentéktelen. Buzából alig 20 vagon cserélt gazdát. A rozs teljesen üzlettelen. A tőzsdeidő elején 40 fillérrel alacsonyabb árfolyam került felszinre, amely a zárlatig 25 fillérre redukálódott. Üzletkötést egyáltalán nem jelentettek be rozsban. A takarmánypiacon üzlettelenség mellett ugyancsak lanyha az irányzat.

Az árpa ára változatlan. A zab csendes üzlet mellett 10 fillérrel olcsóbbodott. Lanyha volt a tengeri is, amely 10 fillérrel zárult alacsonyabban, mint tegnap. Különösen gyenge volt a korpa, amelyet 9 pengőért is alig lehetett eladni és tegnapi zárlatához képest ujabb 20 filléres veszteséget szenvedett. A magpiac üzlettelen, a lisztárak nem változtak.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza márciusra 20.10—20.55 (20.54), májusra 21.20—21.77 (21.76), októberre 21.94—22.40 (22.40), magyar rozs márciusra 10.70—11.35, (11.35), májusra 11.65—12.35 (12.35), októberre 13.75—13.90 (14), Tengeri májusra 12.90—13.75 (13.22), juliusra 13.50—13.80 (13.86), Transitó tengeri májusra 12.10—12.20 (12.26).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg 23.45—23.85, 78 kg 23.80—24.10, 79 kg 24.10—24.45, 80 kg 24.25—24.55, felsőtiszai 77 kg 21.50—21.75, 78 kg 21.70—21.95, 79 kg 21.90—22.20, 80 kg 22.05—22.30, fejérmegyei 77 kg 20.90—21.15, 78 kg 21.15—21.35, 79 kg 21.45—21.60, 80 kg 21.50—21.75, dunántuli 77 kg 20.80—21.05, 78 kg 21.05—21.25, 79 kg 21.35—21.50, 80 kg 21.40—21.65, pestmegyei 77 kg 21.05—21.30, 78 kg 21.30—21.50, 79 kg 21.55—21.75, 80 kg 21.65—21.90, bácskai 77 kg 21.05—21.35, 78 kg 21.30—21.55, 79 kg 21.55—21.80, 80 kg 21.65—21.95.

Pestvidéki rozs 11.25—11.50, egyéb rozs 11.25—11.50, takarmányárpa I. 15.25—15.75, takarmányárpa II. 14.75—15, felsőmagyarországi sörárpa 19—22, egyéb sörárpa 17—20, köles 10—11.50, tiszai tengeri 12.90—13.05, egyéb tengeri 12.90—13.16, zab I. 13.50—14, zab II. 12.70—13, korpa 9.20—9.40, lucernamag 125—145, lóheremag, arankás 75—80.

HIVATALOS VALUTA- ÉS DEVIZAÁRFOLYAMOK.

Amszterdam 229.67.5 — 229.77.5, Athén 7.38.5—7.48.5, Belgrád 10.06—10.09, Berlin 136.37.3—136.77.5, Brüsszel 79.60—79.85, Bukarest 3.39—3.41, Istambul 257.75—259.75, Kopenhága 153.00—153.40, London 27.776.25—27.856.25, Madrid 70.55—72.15, Milánó 20.90.5—30.00.5, Newyork 571.20—572.80, Oslo 152.80—153.20, Páris 22.36—22.43, Prága 16.92—16.97, Szófia 4.12.5—4.16.5, Stockholm 153.30—153.70, Varsó 64.02.5—64.22.5, Wien 80.45—80.70, Zürich 110.23.75—110.53.75.

A DEBRECENI ÁLLATVÁSÁR.

A keddi lóvásárra közepes volt a felhajtás. A piacon külföldi kereskedők is megjelentek, ennek ellenére azonban a kereslet mégis igen kicsi volt. Az irányzat lanyha. Inkább csak a silányabb minőségü lovakat vásárolták.

Az árak egyébként a következőképpen alakultak: jóminőségü ló 600 pengő körül, közepes 300 pengőtől és a silány 60 pengőtől felfelé kelt.

A szarvasmarhavásárra nagy volt a felhajtás. A kereslet közepes. A szopós borjuért élősulyban és kgr-kint minőség szerint 1.20—1.50 pengőt fizettek.

A vágómarha ára ugyancsak kgr-kint 60—84 fillér között mozgott. A fejőstehén darabonkint 200—660 pengőért kelt el, mig a jármos ökör 650—1100 pengőért cserélt gazdát páronkint és minőség szerint.

A DEBRECENI IPARTESTÜLET

lakatos, autogérheggesztő, bronzmüves, kutfuró, mérlegkészitő, puskamüves, reszelővágó, rézmüves, rézöntő, sodronyos, szerszámkészitő, vasöntő szakosztálya f. hó 27-én, csütörtökön este hét órai kezdettel tartja tisztujitó ülését az Ipartestület kistanácstermében. Tárgy: előljárósági rendes- és póttagok választása. Tekintettel az ülés fontos voltára, a tagok teljes számu és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

A HENTES SZAKOSZTÁLY VÁLASZTMÁNYA

e hét szerdáján, azaz ma este fél 8 órai kezdettel ülést tart az Ipartestületben, amelyre a tagokat ezulon is meghivja az elnökség.

HIRDETMÉNY.

Értesitem a város közönségét, hogy a debreceni kir. törvényszék P. 3749-162—1928. sz. végzésében Balmazujváros község részleges tagositása ügyében az 1930 és 1931 évben befizetendő részletek egyéni kivetése iránt **az arány megállapitása, a kivetés és behajtás tekintetében rendelkezett.**

A debreceni kir. törvényszék ezen végzése a városi kiadóhivatalban (Városháza, félemelet 9.) 8 napi időtartamra közszemlére van kihelyezve, ott azt ezen időben a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

Debrecen, 1930 február 20.

Dr Vásáry István sk.,
polgármester.

Meghivó

A **Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet** 1930 évi március hó 16-án (vasárnap) délelőtt 10 órakor Debrecenben a Munkás-Otthon disztermében tartandó évi **rendes közgyülésére** tagtársainkat tisztelettel meghivjuk azzal, hogy az évi mérleg és a zárszámadásokra vonatkozó iratok a bank helyiségében a tagok által a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1930 február 25.

Az Igazgatóság.

Napirend:

1. Elnök megállapitja a közgyülés összehivásának szabályszerüségét, továbbá a határozatképességet és a jegyzőkönyv hitelesitésére két jelenlévő tagot kiküld.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1929. évről, a zárszámadások megvizsgálása és az 1929 évi mérleg megállapitása.
3. A nyereség hovaforditása és a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. A felszámoló bizottság jelentése az 1926 évi évtársulatról.
5. Az 1927 évi évtársulat felszámolásához három rendes és három póttagból álló felszámoló bizottság megválasztása.
6. A felügyelő bizottság megválasztása egy évi időtartamra.
7. Esetleges inditványok.

Szerkesztői üzenetek

Szorgalmas mozilátogató. Cikkét azért nem közölhetjük, mert könnyen kártéritési pert akaszthatnának a nyakunkba és miután nem irta alá levelét, nem is tudjuk kilétét.

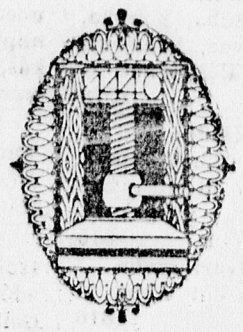
Bőrös. A kereskedelemügyi miniszter rendeletileg szabályozta a kikészitett bőrök részére szolgáló mértékegységeket s mérőeszközöket. A rendelet a Budapesti Közlöny 35. számában jelent meg. A részleteket megkaphatja a Kereskedelmi és Iparkamaránál.

Vidéki. A hiányzó lapszámokat megrendelheti a kiadóhivatal utján. Egyébként a regény megjelenik könyvalakban. — „Péterfia József" irói álnév, azonban irója, mig a könyv forgalomba nem kerül, inkognitóját nem árulja el.

Cs. B. Tudtunkkal a köztisztviselői kölcsönt csak aktiv közszolgálati alkalmazottaknak folyósitják.

Tiszántuli

Photocinkografiai műintézet.

Könyv- és Lapkiadó R.-T.

Debrecen
József kir. herceg-u. 1.

Telefon: 7-88 és 7-89

Művészi fényképek és műszaki rajzok után a legkényesebb ízlésnek megfelelő klisék készítése.

Képeslapok és illusztrált folyóiratok

Meghivók, műsorok és falragaszok.

Művek.

Könyvek.

Könyvkötészet.

A „DEBRECZEN" POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Készit könyveket, üzleti és kereskedelmi nyomtatványokat, falragaszokat, meghivókat, szinlapokat, levélpapirokat, boritékokat, számlákat, szórócédulákat, röplapokat stb.: olcsón és izléses kivitelben.

A debreceni kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

22468—1929. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONAT.

Riesz Henrik kocsigyár bej. cég végrehajtatónak Szakács Gábor és neje Dobi Zsuzsánna Debrecen, Faragó u. 14. végrehajtást szenvedők ellen inditott végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 657 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a debreceni kir. járásbiróság területén levő Ujléta községben fekvő s az ujlétai 750. sz. betétben A. I. 1—2. sor 206., 207. hrsz. a. foglalt Szakács Gábor és neje Dobi Zsuzsánna nevén álló 416 négyszögöl területü 5. sz. ház udvar és szántóra 1600 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1930. évi március hó 3. napján délelőtt 11 órakor Ujléta községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881:LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számitott óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előlegesen birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési fltételeket aláirni. (1881. LX. t. c. 147., 150., 170. §§. 1908. LX. t. c. 21. §.)

Az, aki az inglatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészitení (1908:XLI. 25. §.)

Debrecen, 1929. évi november hó 12. napján.

Koós, kir. jb. alelnök.
A kiadmány hiteléül:
Szentgyörgyi, kiadó.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Csepeli kerékpárok

gyári lerakata

Tóth Gyula vasüzletében

Debrecen, (városháza) Telefon 29.

Sodronyherités tonatok, tüskéshuzalok, épület- és butorvasalások, metszőollók, hernyózóollók, ágfürészek fatörzstisztitókefék. Asztalos- és lakatosszerszámok, legolcsóbban szerezhetők be.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Csinos,
fiatal leány ismeretségét keresi ‚diplomás' fiatalember. Leveleket fényképpel a kiadóba. 1777

Két jóbarát
levelezne házasság cél jából, komoly 30 éven aluli leánnyal, vagy gyermektelen özvegy gyel. Teljes cimü leveleket kérem Pragai Gyula, Győr, Csokonai ucca 12. szám alá küldeni.

„Tizenhárom csillag"
Ezer örömmel fogadtam bővebb választ, érzéseim hasonlóak. Bővebb választ jeligés levélben kérem a szerkesztőségbe „Magos barna" jeligére. 1828

Állást kereső férfiak

Kitünő
bizonyítványokkal rendelkező nyelvszakos böl csész szerény dijazás el lenében tanitást vállal. Cim: Kollégium I. emelet 24. 1522

Betöltendő állás nők részére

Kifutóleányok
felvétetnek, virágüzlet **Csapó ucca 70. 1820**

Bejáróno
felvétetik, Rákóczi u. 20. szám. 1796

Jól főző,
hosszú bizonyitványnyal szakácsnő felvétetik. Jelentkezni lehet a délelőtti órákban, Péterfia ucca 31. szám alatt. 1787

Tanulóleányok
felvétetnek, Emy nődivat szalon Piac ucca 79. szám. 1779

Március 1-re
egyszerü, tisztességes, lehetőleg árva, komoly szorgalmas és becsületes nőt keresek, aki egyszerü háztartásomat szerény fizetésért vezetné, ezért jó bánás mód és kellemes otthonra talál. Ha bútora van, arra hely volna, ez előny. Megkeresést 10—12 óra között kérek, naponta, — Széchenyi út 21. sz. alá. 1813

Betöltendő állás férfiak részére

Jutalékos
üzletszerzőket keresünk, kiknek a gazdaközönség körében összeköttetésük van. Szakismeret nem kell. Ajánlatok „Üzletszerző" jeligére a kiadóba kéretnek. 19a

Jómegjelenésü
feltétlen megbizható, üzleti szellemmel rendelkező urak és hölgyek, kik egy jótékony célu akciónál ügynöki tisztséget vállalnak kis óvadékkal, vagy garanciával állandó és szép jövedelemhez juthatnak. Bővebbet az Ingó ságközvetitőbe

Ügyes fiút
kifutónak felveszünk, Molnár Testvérek fűszerkereskedők, Csapó ucca 84. szám. 1784

Négy középiskolát
végzett fiút tanulónak fizetéssel felveszünk. Köztisztviselők Szövetkezete, Csapó ucca és Vár ucca sarok. 1801

Jómodoru uriember
ki jobb házakat, intézeteket, egy új háztartási cikkel látogatna, felvétetik. Cim „Jó kereset" jeligére a kiadóban. 1794

Két jómunkás
cipészsegéd, raktári munkára fölvétetik, — Jókai ucca 22.

Elelmiszer és ital

Zamatos
ó-bor, 68-tól 1.20-ig, egri veres, tokaji, furmint borok raktára, Glück, Magoss György-tér 9. szám. Bab libamáj, fehér és színes, **legolcsóbban. 22-a—24**

Burgonya,
nyári rózsa 8, Ella rózsa 5, fehér vörös 4, sertésnek való 3.50, házhoz szállítva. Vidékieknek is, Murvainál, Vár ucca 11. szám. Telefon 16-09. 1823

Bor
sajáttermésü Bocskaykerti boraim literenkénti árusítását megkezdettem, dr Lengyel Károly, Burgondia u. 9 szám. 1721

Ajánlat

Patkányt, egeret, poloskát, svábbogarat, azonnal kiirthat, biztoshatásu, speciális irtószerrel. Egyetlen kisérlet meggyőzi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható Stern festéküzletben. Piac ucca 10. (Bikával szemben).

Feles
baromfi és méhésze jövedelmező tenyészését elfogadja kertész. Cim a kiadóban. 1680

Gallértisztitás,
szebb mint az uj, darabja 8 fillér. Wachánál, Simonffy u. 55. 1692

Akácfa,
hasáb és dorong, apritva is még kapható. — Akác és tölgy müfa 2—3 méteres, akáctuskó, 2 méteres hosszúfák, s tölgy hasábfa ölenként is. Bükkfa, hazai és porosz-szenek, Fakereskedelmi Vállalat, Hadházi ucca 4. szám. Telefon 13—01. 4-a—28

Tavaszi
vetőmagvak: búza, árpa és zab kaphatók a városi (szikgáti) gazdaságban. Ugyanott takarmányrépa, pelyva, tengeriszár és vermelt (zsembolyázott)) cukorrépafej is kapható. Telefon 2—97 vh.

Cukorrépa,
60—70 mázsa eladó a Fancsikán vagy helyben, ugyanoat 15 mázsa széna. Értekezhetni: Vénkert, Domokos Lajos u. 6. sz. S

Rhode-islandi
fajtajásokra előjegyzést még elfogadok. Tisztelt érdeklődőimmel közlöm, hogy hiába ki ne fáradjanak, mert fajkakast nem tudok már többet eladni. A tojásokra az előjegyzést Dobozi ucca 17. szám alá kérem délnaán 3—5-ig. 1690

BOCSKAIKERTI
Tojástermelő és Értékesitő Szövetkezet, keltetésre ajánl magas tojáshozamú tojóktól származó fajtajásokat. Leghorn 50 fillér, vörös izlandi 60 fillér. Garantált, — fehérhasmenésmentes. Rendelés leadható a Vásárpénztári pénztárnál. Tel.: 608. 16a-18

Mindenféle
kelim munkát elvállalok, Széchenyi ucca 50 szám, hosszú gang, 2 ajtó. 1811

Tégla
legjobb minőségben — bármily mennyiség a legjutányosabb árban kapható a Balogh és Vértes téglagyárban. — Telefon 318. 3a-28

Tégla
legjobb minőségben — bármily mennyiség a legjutányosabb árban kapható a Balogh és Vértes téglagyárban. — Telefon 318. 2a-28

Takarékossági
könyvecskével, készpénzáron vásárolhat legszebb ékszert, pontos órát Engel ékszerésznél. Piac ucca 52. megyeháza mellett. 12a—14

Szemétfuvarozást
jutányosan vállal naponként is az Első Debreceni Szemétfuvarozási Vállalat. Tel. 318. 17a—**21**

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alakban, csomagja reklámárban 1.60 pengő, Piac ucca 64. szám, trafik üzletben. 15-a—28

Hölgyfodrászat,
budapesti munkaerővel, ondolálás 80 fill., manicür 30 fillér, nőihajvágás 50 fillér Bőrr Csapó ucca 65. 27-a—23

Nád
bármilyen mennyiségben kapható a Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon 318. 2a-28

Trágyát
ingyen elszállítok, Városi Népház. Bocskaitér 1822

Három pengő
cipők talpalása krunponból. — Festést kifogástalanul készit Kovács, Verbőczy ucca 2. szám. 1773

Órajavitás
2 pengőtől, jótállással, „óraüzem". Aranyat, s zálogcédulát legmagasabb árban veszek, — Bercsényi Béla órás és ékszerész, Csapó ucca 38. sz. (Iparostanonciskolával szemben).

Friss tej
naponta házhoz szállitva megrendelhető a termelőnél. Zöldfa u. 14-a. szám. 1774

MAGVAK,
takarmányrépa, cukorréva, lucerna, lóhere, bükköny, köles, lencse stb. vetőmagvak előnyös árban beszerezhetők Deutsch Albert és Fia kereskedésében. — Piac és Hatvan u. sarok. 28a15

Kereslet

Foxterrier
kölyökkutyát vennék, Városi Népház, Bocskai-tér 1821

Üres üveg.
1000 darab 1 literes, 500 darab félliteres üveget veszek, tiszta állapotban, lehetőleg egy fazonut. Cim: Ifj. Fábián István, Hajdúböszörmény 1810

Egy munkakönyv
elveszett. A megtalálót kérem szíveskedjen Virág ucca 6. átadni. Gulácsi István. 1788

Kölyökkutya,
nemesebb nagy fajta, megvételre kerestetik, Árpádtér 2. sz. Girdó. 1795

Kiadó lakás

Világos,
egészséges nagy egy szoba, konyhás lakás. Böszörményi ut 10. kiadó. 1712

Két szoba,
előszobás, konyház udvari lakás kiadó máj. 1-ére. József kir. herceg u. 9. sz. alatt. — Érdeklődni lehet Szent Anna u. 10., III. emelet 2. sz. alatt. 1743

Modern
egy és kettőszobás lakás májusra. Domokos ucca 16. Vénkert. 1740

Három,
esetleg ötszobás, fürdőszobás uccai, emeleti lakás kiadó. Szentanna 29 sz. 1738

Kiadó
2 szoba, konyha márc. 1-ére. Kut u. 24. 1781

Kiadó
egy szoba, konyha és kamarából álló lakás márc. 1-étől. — Erőss Lajos u 14. 1783

Pinceszoba,
uccai, világos, padlós kiadó. Garai ucca 25. Tulajdonos Szt. Anna u. 7. szám. 1805

Két szoba,
lakásnak, irodának, s műhelynek kiadó. Szt. Anna u. 7. 1806

Szoba,
konyha, kamara azonnal kiadó. Lorántffy u. szám. 1803

Kiadó
ápr. 1-ére egy uccai szoba, előszobával és spájzzal, konyha nélkül. Értekezni Darabos u. 11. 1802

Világos
pincelakást adok takarításért gyermektelen házaspárnak. Rothermere u. 7. 1799

Szoba.
műhelynek, lakásnak kiadó, Csapó ucca 41. szám. Értekezni lehet Szent Anna ucca 7. sz. tulaidonossal. 1857

Egy
és kétszobás lakás márc mető u. 24. 1791
Köntöskert elején két-

Kiadó lakások.
szobás lakás udvarral, havi bére 45 P. Széchenyi uccán 2 szobás fürdőszobás lakás olcsón. Értekezni Samu Jánosná, Hunyadi ucca 24. sz. 179

Szoba,
konyhás lakás azonnal kiadó Víz és villanynyal, Böszörményi ut 10 szám 175

Piac uccán
kiadó 1 szoba, előszoba, konyha, spájz. — Cím a kiadóban 1789

Kiadó
azonnal szoba, konyha, külön udvar, Sámsoni-ut 27. Szülésznőnél. 1778

Kiadó
szoba, konyha, speiz, Szoboszlai út 4. számnál nyilt Vargakert, ucca 8. szám. 1815

Egy udvari szoba
kiadó, Szent Anna u. 36. szám. 1816

Egy pinceszoba,
azonnal kiadó, Mester ucca 31. szám. 1818

Egy szoba,
konyhás pincelakás — elsejére kiadó, Arany János ucca 48. 1824

3 és 5 szobás
modern lakás, mellékhelyiségekkel, május elsejére kiadó, Arany János ucca 48. szám, házmesternél. 1825

Egy üres
nagy szoba, Széchenyi ucca 23. szám. Érdeklődni lehet fűszerüzlet ben. 1827

Kiadó
háromszobás, kettőszobás, egyszobás tiszta lakások, Verbőczi u nvolc szám. 1750

Modern
5 szobás uccai lakás **május** 1-re kiadó. — Egymalom u. 3. sz. 1596-2

Püspöki palotában
4 szobás, hallos, teljesen modern lakás május 1-ére Kiadó. Érdeklődni: Tóth és Sebestyén Rt.-nál, Püspöki palota. 23a-2

Két szoba,
irodának vagy garzonlakásnak kiadó. Piac-ucca 63. 1509

Butorozott szoba

Kiadó
egy különbejáratú csinosan bútorozott szoba. Kossuth u. 26. Baloldal. 1797

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba kiadó. Burgondia 11. 1792

Csinosan
bútorozott uccai szoba uriembernek v. urileánynak, esetleg ellátással kiadó. Csokonai u. 25. 1789

Külön
előszobás uccai bútorozott szoba azonnal kiadó. Domb 14. 1785

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, 1—2 személy részére kiadó. Bercsényi ucca 37 szám. 1735

Kiadó
tiszta bútorozott szobák szolid uriemberek részére, esetleg ellátással 1-ére Huszár u. 12b szám 1776

Csinosan
bútorozott szoba kiadó Piac 58., II. lépcső, II emelet 29. 1793

Egy
csinosan bútorozott uri szoba egy vagy két személynek azonnal kiadó. Vendég u. 81 sz. 1798

Bútorozott
uccai szoba kiadó, — napfényes, csöndes lakás, Mester ucca 31. szám alatt. 1819

Bútorozott szoba,
különbejáratú, kiadó, Széchenyi ucca 14. sz. alatt. 1826

Bútorozott szoba,
szolid személynek kiadó, Hatvan ucca 24. Gelber. 1527

Különbejáratú
bútorozott szoba olcsón azonnal kiadó. — Szentanna 64. Keresztépület balra. 1775

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. István malomhoz közel Lehel u. 11. sz. 1800

Csinosan
bútorozott szoba márc. 1-ére uriembernek v. úrhölgynek, esetleg ellátással kiadó. Bercsényi u. 15. 1715

Központban
szép, nagy, tiszta, különbejáratú, kertrenéző bútorozott szoba — uricsaládnál, egy vagy két személyre, ellátással vagy anélkül azonnal kiadó. Cím: Városház alatti trafik. Piac ucca. x

Üzlet, műhely, raktár

Az Alföld
egyik legerősebben fejlődő 60.000 lakossú városában 50 év óta fennálló modern üzlet villanyerőre berendezett húsipari üzemmel saját házban havi 10 ezer pengő forgalommal. erős exportlehetőségekkel jutányosan átadó. Cím a kiadóban. 21a—25

Üzlethelyiség
kiadó irodának, műhelynek is alkalmas. Szentanna 22. 1502

Kiadó
üzlethelyiség. mész. — cement, tüzifakereskedésnek. Csapó ucca 99. 1533

Üzlethelyiség
Hatvan u. 17. Bármilyen célra alkalmas, — azonnal kiadó. Havi 50 P Értekezni Hatvan u. 52. sz. 1742

Kiadó
kirakatos nagy üzlet, bármilyen célra, május hó elsejére, Cegléd ucca 7. szám. 1812

Fűszerüzlet,
belvárosban kevés árúval, berendezéssel, — vagy anélkül átadó. — Cim a kiadóban. 1790

Eladó ingóság

Uj varrógép
fürdőkád. olcsón eladó Késes ucca 60. 1808

Eladó
uj ajtó és ablak, Szoboszlai út 4. számnál nyilt. Vargakert ucca 8 szám 1814

Tornyos
kétsütős, jó karban levő takaréktüzhely, — helyszüke miatt azonnal eladó. Domokos L. ucca 6. sz. x

Eladó ház

Családi ház
olcsón eladó. Homok ucca 53. 5a-28

Eladó ház
üzletes családi ház — Rothermere 3. 1494

Eladó
Csapó ucca legforgalmasabb helyén levő 36 sz. ház uccára két 4 szobás lakással. Értekezni Kossuth u. 48. M

Eladó
vagy kiadó házak. — Gyár u. 4. sz. alatt szép nagy pékség üzlethelyiséggel, Böszörményi ut 7. szám alatt szép vendéglő jogfolytonossággal eladók, vagy kiadó. Értekezni lehet Böszörményi ut 7. sz. 1736

Eladó föld

Házhelynek.
Sestakert, Andrássy úton, kedvező fizetési feltételek, mellett eladók, Hatvan ucca 27. szám alatt. 24-a—9

Eladó
Köntöskertben 1 holdas kertészetre is alkalmas fekete föld. Értekezni Kossuth u. 48. M

Ingatlanforgalmi irodák hirdetései

SAMU JÁNOS
OFB. engedélyes hírdetései. Iroda Hunyadi ucca 24. szám.
Eladó ingatlanok: — Igazi alkalmi vételek, eladó házak. Erzsébet ucca 10. számú, szép úriház, 5000 pengő évi bérrel, 30000 pengőért Kandia ucca 19 számú szép úriház, áron alul, Timár ucca 26. számú szép úriház, áron alul, (Darabos) Rothermere ucca 44. számú szép úriház, sürgősen és olcsón. Homok ucca 135 számú többlakásos ház 7500 pengőért eladó. Vargakertben 300 négyszögöl házhely. — Város alatt 42 hold föld vetéssel, 3500 pengőért. Iroda: Hunyadi ucca 24. szám. 1790

A TISZAVIDÉKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE ingatlanforgalmi osztályának hirdetései:
ELADÓ FÖLDEK:
Szepesen 21 hold,
Bánkon 20 hold,
Bellegelőn 8 hold.
ELADÓ HÁZAK:
Csokonai uccán,
Borz uccán,
Maróthy György uccán,
Batthyányi uccán.
11 járatu malom, nagyobb vidéki városban
Ezen ingatlanok árai és fizetési feltételek megtudhatók a
TISZAVIDÉKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNÉL, (Royal-épület),
Hunyadi u 2. Telefon: 17—49 szám

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV. ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.